

VÝROČNÁ SPRÁVA za rok 2014

Číslo VS: MK – 1176/2015-340/1397

Organizácia: Štátna opera

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ hospodárenia: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: Štátna opera – Bohéma klub, Národná 11, B. Bystrica

Čas konania verejného odpočtu: 16. 4. 2015 o 10.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR: <http://www.culture.gov.sk/vdoc/569/vyrocne-spravy-za-rok-2014-254.html>

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.stateopera.sk

Obsah

1	IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE.....	3
2	POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	4
3	KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE.....	5
3.1	Činnosti / produkty organizácie a ich náklady	8
3.2	Rozpočet organizácie.....	28
3.2.1.	Plnenie ukazovateľov rozpočtu	28
3.2.2.	Rozbor nákladov	37
3.2.3.	Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	45
3.2.4.	Hodnotenie hospodárskeho výsledku	46
3.2.5.	Prioritné projekty a ich plnenie	47
3.3	Výdavky organizácie	48
3.3.1.	Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie.....	48
4	HODNOTENIE FONDOV ORGANIZÁCIE	51
5	PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ	52
6	ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE.....	53
7	PERSONÁLNE OTÁZKY	64
8	CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2014 A PREHLAD ICH PLNENIA.....	65
9	HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	71
10	ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH	72
	KONTROLNÝMI ORGÁNMI	72
11	ZÁVER.....	72

1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov:	Štátna opera
Sídlo:	Národná 11, 974 73 Banská Bystrica
Rezort/zriaďovateľ:	Ministerstvo kultúry SR
Dátum zriadenia organizácie:	1. 4. 1959
Forma hospodárenia:	štátna príspevková organizácia

Štatutárny zástupca organizácie – riaditeľ:

PhDr. Rudolf Hromada

Členovia vedenia:

Ing. Alena Kajsová	- ekonomická námestníčka ŠO, štátutárny zástupca riaditeľa
Mgr. art. Šimon Svitok	- umelecký šéf
JUDr. Ing. Martin Pernický	- vedúci THÚ a právnik
Mgr. Dana Kocianová	- vedúca marketingu a komunikácie s návštevníkmi
Mgr. Jaroslav Valek	- umelecký šéf výpravy
Janka Cabanová	- vedúca úseku riaditeľa
Mgr. Ladislav Škrváň	- technik BOZP, PO a CO

KONTAKTY:

Telefón:	00421/48/245 7105
Fax:	00421/48/245 7102
e-mail:	sekretariat@stateopera.sk
adresa internetovej stránky organizácie:	www.stateopera.sk

Hlavné činnosti:

Štátna opera je kultúrna a umelecká ustanovizeň v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, ktorej hlavným predmetom činnosti je utváranie podmienok pre vznik a verejné šírenie hudobno-dramatických a koncertných diel. Postavenie a povinnosti upravuje Rozhodnutie Ministerstva kultúry SR o zriadení Štátnej opery Banská Bystrica a vydaní jej zriaďovacej listiny č. MK – 1538/1999-1 a Rozhodnutie Ministerstva kultúry SR o doplnení zriaďovacej listiny Štátnej opery Banská Bystrica č. MK – 2244/1999 – 1 zo dňa 3.11.1999, č. MK – 12558/2005/29688 zo dňa 21.12.2005 a č. MK 636/2011-10/1472 zo dňa 8.3.2011, ktorá vymedzuje základný účel a predmet činnosti.

2 POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Poslanie: Vo svojom poslaní plní Štátna opera (ďalej „ŠO“) úlohu kultúrnej inštitúcie s dôrazom na šírenie kultúrno-spoločenského vyžitia divákov, reprezentáciu slovenského umenia v zahraničí a na kultúrno-výchovnú činnosť.

Na základe požiadaviek ústredného orgánu a zriaďovacej listiny je hlavným poslaním ŠO výroba a predvádzanie operných, tanečných, baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

ŠO je jednou z najvýznamnejších kultúrno-spoločenských organizácií v Banskobystrickom kraji s celoslovenskou pôsobnosťou. Široká dramaturgia ŠO zabezpečuje umelecké vyžitie aj pre divákov z iných regiónov a je neoddeliteľnou súčasťou siete operných divadiel na Slovensku. Svojou tvorbou oslovuje všetky vekové kategórie a svojou dramaturgiou veľkú časť záujmových skupín obyvateľstva.

Okrem vlastných premiér a repríz usporadúva dva festivaly: Banskobystrické hudobné dni a opernú časť medzinárodného letného divadelného a operného festivalu Zámocké hry zvolenské.

Reprezentácia slovenského umenia v zahraničí je jednou zo stálych činností ŠO. ŠO vystupovala v Taliansku, Rakúsku, Švajčiarsku, Maďarsku, Poľsku, Česku, Rumunsku, na Cypre a v Japonsku.

ŠO poskytuje pracovné príležitosti pre absolventov hudobného školstva na Slovensku. Vo svojej činnosti dáva priestor mladým nastupujúcim umelcom, ktorí sa neskôr stávajú posilami našej prvej opernej scény SND a mnohým sa podarilo stať sa opernými sólistami európskeho a svetového významu. Z toho vyplýva, že zdravé umelecké prostredie ŠO bolo a je vhodné pre rast umelcov najvyššej kvality. V ŠO začínali svoju umeleckú kariéru: pp. Grúberová, Orgonášová, Kopčák, Babjak a mnohí ďalší.

Hlavným predmetom činnosti Štátnej opery je utváranie podmienok na vznik a verejné šírenie hudobno-dramatických, tanečných a koncertných diel.

Súčasťou plnenia hlavného predmetu činnosti sú:

- prenájom vlastných priestorov
- predstavenia na objednávku organizáciám a iným subjektom
- zapožičiavanie kostýmov

Výnosy z poskytovania služieb iným užívateľom používa ŠO na zlepšenie svojej hlavnej činnosti.

Strednodobý výhľad organizácie: Štátna opera by mala aj v budúcnosti zabezpečovať úlohy vyplývajúce z jej poslania a spoločenskej objednávky a to so zameraním na zefektívnenie a skvalitnenie svojej činnosti.

Hlavná činnosť:

V oblasti hlavnej činnosti plánujeme dramaturgickou pestrosťou osloviť čo najširšie spektrum diváckej obce, rôzne záujmové skupiny a vekové kategórie. Pri prezentácii nášho umenia v zahraničí sa sústrediť najmä na krajiny Európskej únie a Japonsko, s dôrazom na vysokú umeleckú kvalitu, finančnú efektívnosť a spoločenskú úroveň.

Financie:

Pri hospodárení s poskytnutými a získanými finančnými prostriedkami sa budeme zameriavať na dôsledné dodržiavanie finančnej disciplíny a na hospodárne a efektívne využívanie poskytnutého bežného a kapitálového transferu v súlade s ich účelovým určením.

Z kapitálových výdavkov plánujeme po schválení a pridelení finančných prostriedkov realizovať verejnú prácu „Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery v Banskej Bystrici“, ktorá bola zaradená do rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2012 – 2014 a schválená Uznesením Vlády SR č. 459 zo dňa 6. júla 2011 pod ev. č. 248222.

Personálna oblasť:

V personálnej oblasti bude potrebné zabezpečiť doplnenie umeleckého súboru, najmä v sólistickej zložke, kvalitnými umelcami s dlhodobou perspektívou pre ŠO. V kolektívnych telesách bude potrebné stabilizovať súbor, nakoľko dochádza k veľkej fluktuácii z dôvodu neadekvátneho finančného ohodnotenia práce. Aj naďalej budeme podporovať vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov.

3 KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

Štátna opera uzavrela s Ministerstvom kultúry SR na rok 2014 kontrakt č. MK – 916/2013-340/19 724. Kontrakt je zverejnený na internetovej adrese: www.stateopera.sk

Článok II.

Predmet kontraktu

1. Kontrakt sa uzatvára v súlade so zriaďovacou listinou alebo štatútom prijímateľa, na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:
 - 1.1. Rozvoj novej produkcie hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia.
 - 1.2. Šírenie vlastnej produkcie na domácej scéne, v SR a v zahraničí.
 - 1.3. Realizácia ďalších umeleckých aktivít alebo podujatí.

Výročná správa za rok 2014

- 1.4. Sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.
2. Činnosti prijímateľa budú napĺňať najmä nasledovné ciele a ich ukazovatele:
 - 2.1. Realizácia premiér inscenácií v minimálnom počte 3.
 - 2.2. Realizácia vlastných predstavení na vlastnej scéne, scénach v SR a v zahraničí v minimálnom počte 115 predstavení, z toho minimálne 30 predstavení pre deti a mládež.
 - 2.3. Realizácia opernej časti XLI. ročníka medzinárodného letného divadelného a operného festivalu „Zámocké hry zvolenské“ a realizácia XXI. ročníka jesenného hudobného festivalu „Banskobystrické hudobné dni“.

Článok III.

Platobné podmienky

1. Objem finančných prostriedkov sa stanovuje v súlade so záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu na rok 2014 pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.
2. Príspevok zo štátneho rozpočtu na plnenie činností (ďalej len „príspevok“) v celkovej výške 3 595 925,00 eur (slovom trimiliónypäťstodevätidesiatpäťtisícdeväťstodvadsaťpäť eur), je stanovený nasledovne:

2.1 bežné výdavky	3 595 925,00	v eurách
2.2 kapitálové výdavky	0,00	v eurách

Vyhodnotenie kontraktu

K 31. 12. 2014 možno konštatovať, že úlohy stanovené kontraktom boli splnené.

1.1. a 2.1.

V roku 2014 sme uviedli **5 scénických premiér**, a to: opery **A. Dvořák Rusalka**, **G. Bizet Lovci perál** (v rámci festivalu Zámocké hry zvolenské), **P. Mascagni Priateľ Fritz** (v rámci festivalu Banskobystrické hudobné dni), tanečný trojtitul **R. Sakamoto**, **M. Adamus Biele sny**, **C. Debussy Faunovo popoludnie** a **I. Stravinskij Svätenie jari a operetu E. Kálmán Čardášová princezná**, v slovenskej premiére **jedno koncertné uvedenie opery G. Rossini Tancredi** (v rámci festivalu Zámocké hry zvolenské) a **6 premiér koncertov**.

1.2. a 2.2.

Štátna opera sa priebežne zaoberá šírením vlastnej produkcie na domácej scéne, na scénach mimo sídla SR a v zahraničí. Spolu zrealizovala v sledovanom období **116 hudobno-**

dramatických podujatí vrátane koncertných a tanečných diel, **pre deti a mládež** uviedla z toho 31 predstavení. Sólisti Štátnej opery absolvovali **dve umelecké turné v Japonsku**, počas ktorých uskutočnili 7 koncertov. Štátna opera hosťovala i v Šalgotárjáne, kde sa predstavila domácemu publiku s operou G. Verdi *Macbeth*, **sólisti Štátnej opery s klavírnym sprievodom** sa prezentovali vo Viedni s koncert pod názvom *V čarovnej ríši tónov* a zbor s orchestrom koncertovali v **Ternitzi (Rakúsko)**, kde odprezentovali koncertné uvedenie opery G. Donizetti *Maria Stuarda*.

Tieto podujatia navštívilo spolu **31 606 návštevníkov**.

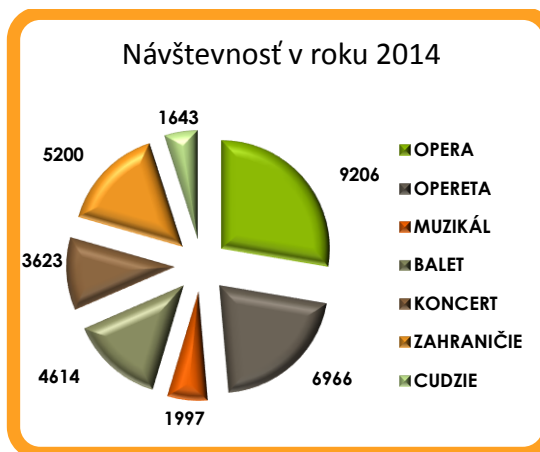
1.3. Na pôde Štátnej opery sa predstavilo **7 hosťujúcich súborov** (z toho 1 v rámci ZHZ a 5 v rámci BBHD), ktoré odohrali 8 predstavení a pozrelo si ich **1 643 návštevníkov**.

1.4. V roku 2014 Štátna opera prevzala od návštevníkov **6 328** kultúrnych poukazov.

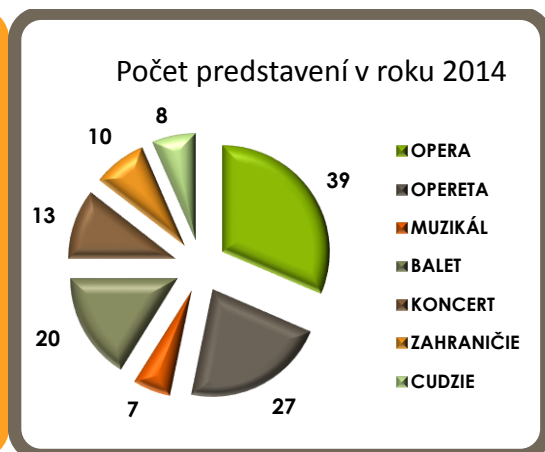
2.3. Rok 2014 patril i **XLI. ročníku medzinárodného letného divadelného a operného festivalu Zámocké hry zvolenské (ZHZ)**. Jeho operná časť sa uskutočnila v termíne 22. 6. až 28. 6. 2014 a ponúkla návštevníkom **3 operné** inscenácie (2 domáce produkcie, 1 inscenácia hosťujúceho súboru) a **2 koncertné podujatia**.

Aj v októbri tohto roku sme zrealizovali náš **jesenný hudobný festival Banskobystrické hudobné dni (BBHD)**, ktorého **XXI. ročník** sa konal v termíne od 17. 10. do 26. 10. 2014. Okrem premiéry domáceho súboru a jej reprízy sa nám počas jeho trvania predstavilo aj 5 hosťujúcich súborov. Vyvrcholením festivalu bol *Slávnostný koncert k 55. výročiu vzniku Štátnej opery* a jeho repríza. (Viac informácií o festivaloch uvádzame v Čl. 3.1 Činnosti organizácie časť Festivaly)

Celkom si všetky podujatia pozrelo **33 249 divákov**. (Graf1 a Graf 2)

Graf 1 Návštevnosť v roku 2014

Graf 2 Počet predstavení v roku 2014

V roku 2014 Štátna opera priniesla dramaturgicky bohatú skladbu inscenácií, v ktorých bol dominantne zastúpený žáner opery, nasledovala opereta, hudobno-dramatické diela a tanečné inscenácie. Repertoár je dlhodobo koncipovaný takým spôsobom, aby oslovoval priaznivcov žánrov vyššieho umenia, motivoval mládež k návštevám divadla, podnietil divákov, ktorí operné divadlá nenavštevujú vôbec a uspokojil aj tých, ktorí vyhľadávajú známe tituly svetovej opery. Z toho dôvodu je dramaturgia Štátnej opery štruktúrovaná a snaží sa o rovnováhu medzi dopytom návštevníkov a poslaním divadla. Z hľadiska najväčšej popularity u návštevníkov prevládajú opery *Eugen Onegin* P. I. Čajkovského a *Nabucco* G. Verdiho. Prijateľnú návštevnosť stále dosahuje aj slovenská národná opera E. Suchoňa *Krútnava*. V repertoári sa s obľubou u stredoškolskej mládeže drží aj klasicistická komická opera W. A. Mozarta *Così fan tutte*. Zaujímavosťou, ktorá pribudla do repertoáru divadla v aktuálnej sezóne je súčasné autorské dielo Dany Dinkovej *Verdi*. Derniéry absolvovali populárna opera G. Pucciniho *Madama Butterfly* a veristická *Fedora* U. Giordana.

Ľahší žáner reprezentovaný operetou a muzikálom už tradične patrí k divácky najvyhľadávanejším. Z najnovších titulov sú mimoriadne obľúbené opereta *Hrnčiarsky bál* G. Dusíka a *Cárovič* F. Lehára. Zo skôr uvedených titulov sú stále populárne *Veselá vdova* F. Lehára, *Vojvodkyňa z Chicaga* a *Cigánska láska* E. Kálmána. K dlhodobo vypredaným predstaveniam patrí aj najstaršia inscenácia z repertoáru Štátnej opery, muzikál *My Fair Lady*.

Štátna opera sa systematicky a dlhodobo snaží vychovávať nižšie vekové ročníky k tomu, aby navštevovali divadlo aj v budúcnosti, v produktívnom veku. Aj v súvislosti s povahou žánrov, ktoré ponúka, je totiž potrebné divákov viesť k tomu, aby sa postupne zoznamovali s dielami vyššieho umenia od jednoduchších a ľahšie prijateľných až po náročný žáner opery série. Aj preto Opera pravidelne zaraďuje do svojej dramaturgie diela určené vyslovene pre mládež a deti. Z nich sú dlhodobo najpopulárnejšie inscenácie Dany Dinkovej *Gypsy roots* a *Biele peklo*, ktoré majú zároveň preventívny charakter voči spoločenským neudhom, ako i tanečné dielo *Carmen*. Pre najmenších divákov je určená mimoriadne populárna baletná rozprávka J. Pauera *Ferdo Mravec*.

V rámci každej divadelnej sezóny je dramaturgia Štátnej opery obohacovaná viacerými spôsobmi – jedným z nich je hostovanie výnimočných umelcov – spevákov a dirigentov v predstaveniach divadla, hostovanie externých umeleckých telies, príp. organizovanie samostatných koncertných podujatí. V roku 2014 bol mimoriadnym hosťom tenorista svetových operných scén Pavol Bršlík, ktorý stvárnil úlohu Lenského v opere *Eugen Onegin*.

3.1 Činnosti / produkty organizácie a ich náklady

Rok 2014 priniesol do dramaturgie Štátnej opery tri operné premiéry, jeden tanečný titul a jednu operetu. Súčasťou ponuky, ktorú divadlo vytvára pre publikum, boli aj dva festivaly – operná časť podujatia Zámocké hry zvolenské (ZHZ), v rámci ktorej odznelo niekoľko operných a koncertných premiér a multižánrový festival Banskobystrické hudobné dni (BBHD). Popri bežnej repertoárovej produkcii sa uskutočňovali koncertné a ďalšie popularizačno-vzdelávacie podujatia, exkurzie a pod. Pri vzniku jednotlivých inscenácií a ich ďalšieho uvádzania je samozrejmosťou participácia externých umelcov zo Slovenska aj zo zahraničia. Platí to jednak pre sólistické obsadenie, jednak pre jednotlivé inscenačné tímy

(zvyčajne režisér, kostýmový a scénický výtvarník). Naďalej pretrvala aj spolupráca so Štátnou vedeckou knižnicou, v ktorej priestoroch sa uskutočnili predpremiérové odborné besedy s dramaturgičkou a režisérmi určené pre verejnosť. Štátna opera sa aj v roku 2014 ako jedno z vyše 50 slovenských divadiel zúčastnila 5. ročníka podujatia Noc divadiel.

K pravidelným aktivitám súvisiacim s činnosťou umeleckého ansámbľu Štátnej opery sa už tradične zaradili zájazdy do zahraničia: sólisti divadla v sprievode klavíra absolvovali koncertné vystúpenia v Japonsku (január a júl) a vo Viedni. S Verdiho operou *Macbeth* súbor hosťoval v maďarskom Šalgotárjáne a s koncertným uvedením opery *Maria Stuarda* sa prezentoval v rakúskom Ternitzi.

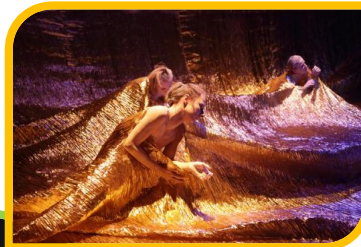
Štátna opera dlhodobo pracuje na tom, aby bola jej ponuka atraktívna pre návštevníkov, a zároveň obsahovala dramaturgicky i inscenačne kvalitne pripravené tituly. Dbá aj na umelecký a osobný rozvoj zamestnancov divadla tak, aby z hľadiska kvality poskytovaných výkonov a služieb boli konkurencieschopní porovnateľným európskym operným scénam. Zároveň je scénou, ktorá dáva príležitosti mladým spevákom a hudobníkom, a systematicky pracuje na ich umeleckom napredovaní.

Premiéry hudobno-dramatických diel (3 opery, 1 tanečné dielo, 1 opereta)

A. Dvořák
RUSALKA
 14. 3. 2014

R. Sakamoto - M. Adamus, C. Debussy, I. Stravinskij
BIELE SNY, FAUNOVOVO POPOLUDNIE, SVÄTENIE JARI
 26. 4. 2014

G. Bizet
LOVCI PERÁL
 22. 6. 2014

P. Mascagni
PRIATEĽ FRITZ
 17. 10. 2014

E. Kálmán
ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNÁ
 12. 12. 2014

Výročná správa za rok 2014

Antonín Dvořák: RUSALKA

Hudobné naštudovanie a dirigent: Marián Vach

Réžia: Jana Andělová Pletichová

Kostýmy: Jana Kuttnerová

Scéna: Jaroslav Milfajt

Choreografia: Jiří Kyselák

Premiéra: 14. 3. 2014

Reprízy: 6

Antonín Dvořák je českým skladateľom, ktorého tvorba znie v Štátnej opere pravidelne od jej vzniku. Rusalku, dnes už opernú klasiku, ktorá nesmie chýbať v repertoári žiadneho operného domu, napísal na motívy rozprávkového libreta Jaroslava Kvapila. Dielo je príbehom o vzťahu človeka a sveta prírodných živlov, o tragických následkoch stretnutia týchto dvoch svetov, o treste a odpustení. Dvořák vytvoril dva svety i v hudbe. Hudba ľudského prostredia je robustná, zvukovo konkrétna a ľudové postavy hájnika a kuchtíka majú drsný humor. Svetu rozprávkových bytostí dal Dvořák až impresionistickú jemnosť a farebnú harmóniu. Inscenácia prenáša divákov do baladického sveta plného erbenovskej poetiky a krásnej hudby.

V premiére účinkovali:

Rusalka: **Patrícia Solotruková**
Princ: **Michal Hýrošš**
Cudzia kňažná: **Oľga Hromadová**
Vodník: **Peter Mikuláš, a. h.**
Ježibaba: **Jitka Sapara-Fischerová, a. h.**
Hájnik: **Martin Popovič**
Kuchtík: **Michaela Kušteková, a. h.**
Prvá žienka: **Michaela Sojčáková, a. h.**
Druhá žienka: **Darina Benčová**
Tretie žienka: **Monika Kyšková, a. h.**
Lovec: **Zoltán Vongrey**

Zaradenie populárneho diela svetovej opernej klasiky do dramaturgie Štátnej opery sa ukázalo ako priaznivý krok voči divákovi širšieho vekového spektra. Titul sa teší obľube u verejnosti a diváci ho pravidelne a radi navštevujú – napriek tomu, že kritika sa voči jeho inscenačnej podobe postavila zdržanlivo. Hlavné ciele nasadenia tohto diela do dramaturgie boli orientované na podporu diváckej návštevnosti v rámci rodín a obohatenie dramaturgie divadla o známy titul slovenskej opery. Vzhľadom na to, že inscenácia má potenciál zrozumiteľnou formou viesť mladých návštevníkov k opernému umeniu, boli všetky hlavné ciele divadla vo vzťahu k tomuto titulu naplnené.

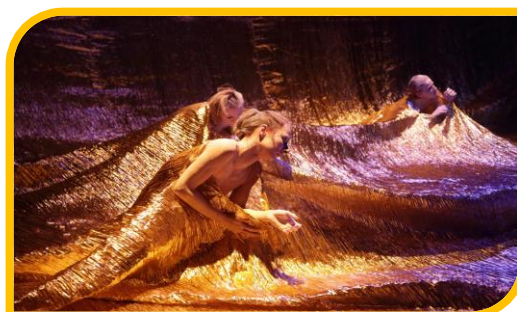
Hodnotenia kritikov:

Unger, Pavel: Nová bystrická Rusalka. Takto radšej nie! In: Pravda, roč. 24, č. 66, s. 33, 20. 3. 2014.

Šebanová, Dáša: Dvořákova Rusalka ožila v Bystrici. In: Banskobystrické noviny, roč. 23, č. 11, s. 7, 25. 3. 2014.

Mojžišová, Michaela: Ani pre deti, ani pre dospelých. In: Sme; roč. 22, č. 64, s. 14, 18. 3. 2014.

R. Sakamoto - M. Adamus, C. Debussy, I. Stravinskij: BIELE SNY, FAUNOVOVO POPOLUDNIE, SVÄTENIE JARI

R. Sakamoto - M. Adamus: BIELE SNY**Réžia a choreografia:** Igor Vejsada**Scéna a kostýmy:** Lucia Šedivá**C. Debussy: FAUNOVOVO POPOLUDNIE****Réžia a choreografia:** Boris Nebyla**Scéna a kostýmy:** Lucia Šedivá**I. Stravinskij: SVÄTENIE JARI****Réžia a choreografia:** Lacko Cmorej**Scéna a kostýmy:** Lucia Šedivá**Premiéra** 26. 4. 2014**Reprízy:** 2

Traja súčasní choreografi, tri pohľady na svet, tri umelecké výpovede. Hlbavé *Biele sny* Igora Vejsadu, roztúžené *Faunovo popoludnie* Borisa Nebylu a provokatívne *Svätenie jari* Lacka Cmoreja. Tanečný trojtítul predstavuje v dramaturgii Štátnej opery novinku, aké sa do repertoáru divadla nedostávajú často. Príležitosť vytvoriť svojbytné diela dostali traja súčasní choreografi interpretujúci rôzne tanečné žánre.

Biele sny: Choreografa Igora Vejsadu pri dlhodobom pobyte v Japonsku zaujal tradičný tanec butó, ktorý vychádza z tradície divadla kabuki aj z tradície divadla nó. Predstavuje akýsi prienik ich prapôvodných koreňov do súčasnosti. Tu sa rodil nápad vytvoriť tanečnú produkciu o vzťahoch, prírode, meditácii, o tom, že sme tu ‚na návšteve‘. Ide o pohľad do priestoru duše, do duchovného diania človeka. V hudobnej koláži použil hudbu japonského hudobníka, skladateľa, spisovateľa, speváka, herca, klaviristu a majiteľa prestížnej sošky Oscara i Zlatého glóbusu za hudbu k filmu Posledný cisár Ryuichiho Sakamota. Oslovil aj výraznú osobnosť českej hudobnej scény – skladateľa Martina Adamusa, ktorý vytvoril pre Biele sny originálnu hudobnú kompozíciu.

Faunovo popoludnie: Márnivá a jemne erotická atmosféra hudby Clauda Debussyho rozohráva cez pocity príbeh Fauna, spomínajúceho na svoje lásky, ktorý si čakanie na krásne nymfy kráti hrou na syrinx. "Tá hudba predlžuje dojem z mojej básne a evokuje jej ovzdušie s väčšou poetikou než farba," skonštatoval prekliaty básnik Stéphane Mallarmé, ktorého rovnomenná báseň Debussyho inšpirovala. Už pri premiére pred 120 rokmi ju prijali poslucháči s obrovským nadšením. Namiesto prídavku zahral orchester celú kompozíciu znova. "Chcel som vytvoriť imaginárnu zmyselnosť, skutočnosť filtrovanú cez sen. Uchopiť tanec ako zdroj energie a vizualizovať pocity. Ukázať dve telá, ktoré prostredníctvom tanca vytvorila dojem obklopených duší," uviedol vo Viedni žijúci a tvoriaci Boris Nebyla.

Svätenie jari: Stretnutie rôznych kmeňov, hry a boje, obetovanie dievčiny bohu jari, aby ľudia získali jeho náklonnosť. V diele Svätenie jari sa nejedná o popisné rozpovedanie príbehu „pohanskej Rusi“ tak, ako to ukladá predloha, ide v ňom o symboliku obetovania

ľudského života ako takého. Predstaveniu dominuje fenomén obety vlastného života v prospech spoločnosti alebo vyšších ideí. Ide v ňom o ľudské duše, do ktorých človek nemôže nahliadnuť, no ony majú vlastné motivácie a vlastný život. Nadčasový príbeh zásadným spôsobom dotvára Stravinského originálna hudba, ktorá pri svojej premiére vyvolala škandál, no dnes patrí k najpôsobivejším v dejinách tanečného divadla. Ladislav Cmorej sa chopil predlohy špecifickým spôsobom: namiesto kmeňových bojov, hier a obetovania dievčiny bohu jari rozohral na scéne symboliku obetovania ľudského života v prospech spoločnosti či v mene vyšších ideálov.

V hlavných úlohách účinkovali:

R. Sakamoto - M. Adamus: BIELE SNY

Médium: Michaela Almášiová

1. dievča: Beata Gaálová

2. dievča: Veronika Szabová

1. chlapec: Andrej Andrejkovič

2. chlapec: Ján Jamrich

3. chlapec: Ondrej Lacina

C. Debussy: FAUNOVOVO POPOLUDNIE

Žena: Tainá Ferreira Luiz

Faun: Felipe Vieira

I. Stravinskij: SVÄTENIE JARI

Žena: Veronika Szabová

Šamanka: Frederika Kvačáková

1. vyvolená: Roberta Dinová

2. vyvolená: Vladimíra Špetková

1. muž: Andrej Andrejkovič

2. muž: Peter Ďuriník

Spoluúčinkuje: zbor baletu Štátnej opery a študenti tanečného odboru Konzervatória J. L. Bellu v Banskej Bystrici

G. Bizet: LOVCI PERÁL – premiéra opery uvedená v rámci festivalu ZHZ

Hudobné naštudovanie a dirigent: Igor Bulla

Réžia: Andrea Hlinková

Kostýmy: Boris Hanečka

Scéna: Miriam Struhárová

Choreografia: Lacko Cmorej

Premiéra 22. 6. 2014

Reprízy: 3

Mladý a umelecky ambiciózny tím zložený z režisérky Andrey Hlinkovej, kostýmového výtvarníka Borisa Hanečku a scénickej výtvarníčky Miriam Struhárovej v spojení so skúseným dirigentom Igorom Bullom vytvorili inscenáciu, ktorá je atraktívnym operným zážitkom. Opera *Lovci perál* na Slovensku neodznala mnohokrát, hoci oplýva prekrásnymi áriami a strhujúcimi ansámblovými scénami. Jej autor Georges Bizet vytvoril takmer 20 javiskových diel, no sitom času prešlo len málo z nich (*Lovci perál*, *Kráska z Perthu*, *Džamilé* a samozrejme *Carmen*). S najznámejšou operou *Carmen* majú však *Lovci perál* málo spoločného – z ich príbehu zasadeného do exotického prostredia ďalekého Cejlónu a inšpirovaného silnými emóciami vyžarujú kontrasty lásky a smrti, dobra a zla, lásky a žiarlivosti, priateľstva a mileneckého vzťahu, vďaky a zrady. Nadčasové libreto diela vytvorili Michel Carré a Eugèn Cormon a jeho leitmotívom je téma priateľstva dvoch mužov, Nadira a

Zurgu. K zápletke dochádza vtedy, kedy sa medzi nich v Indii zapletie brahmanská chrámová tanečnica Leila, do ktorej sa obaja priatelia zamilujú... Dielo uvedené toho roku v rámci festivalu ZHZ zaznelo v produkcii Štátnej opery prvýkrát v jej histórii.

V hlavných úlohách účinkovali:

Leila: Katarzyna Mackiewicz

Nadir: Dušan Šimo

Zurga: Martin Popovič

Nurabád: Ondrej Mráz

Dielo *Lovci perál* vďaka jeho uvedeniu na konci divadelnej sezóny zatiaľ nemalo možnosť sa riadne presadiť v repertoári Štátnej opery. V septembri je naplánovaná jeho druhá premiéra v alternatívnom speváckom obsadení. Z recenzií vyberáme: „Dielo je veľmi náročné pre trojicu protagonistov. Najlepšie sa darilo poľskej sopranistke Katarzynie Mackiewiczovej (Leila), ktorej suverénne znejúci hlas mal éterickú nehu aj dramatický náboj. Dušan Šimo ako Nadir len čiastočne odolával nástrahám vysokých tónov.“ (Michaela Mojžišová, SME, 24. 6. 2014). „Andrea Hlinková, ktorej sa v minulosti často vyčítal prílišný režijný tradicionalizmus, teraz aspoň vonkajškovo (v tradičnej spolupráci so scénografkou Miriam Struhárovou) volila modernejšie riešenie využívajúc filmové projekcie, hru svetiel a farieb s istými anotáciami na výtvarný surrealizmus Salvadora Dalího.“ (Vladimír Blaho, www.operaslovakia.sk)

Hodnotenia kritikov:

Pavel Unger: *Lovci perál* s dávkami surrealizmu, In: www.kultura.pravda.sk, 24. 6. 2014

Michaela Mojžišová: Viac bižutérie než pravých perál, In: www.kultura.sme.sk, 24. 6. 2014.

Pietro Mascagni: PRIATEĽ FRITZ

Operná premiéra v rámci festivalu Banskobystrické hudobné dni

Výročná správa za rok 2014

Hudobné naštudovanie a dirigent: Marián Vach

Réžia: Dana Dinková

Kostýmy: Adriena Adamíková

Scéna: Jaroslav Valek

Choreografia: Dana Dinková

Premiéra: 17. 10. 2014

Reprízy: 2

Trojdejstvová lyrická opera inšpirovaná rovnomennou francúzskou poviedkou autorskej dvojice Emila Erckmanna a Alexandra Chatriana. Sujet príbehu tvorí v opernom svete mnohokrát variovaná téma: zámožný statkár a zaťatý starý mládenec Fritz neočakávane zahorí láskou k roztomilej Suzel, dcére svojho priateľa. Pôvabná dievčina je plná chuti do života a pri oberaní čerešní občas nejakú namiesto do košíka hodí aj jemu. Prefíkaný dohadzovač rabín David na konci už len inkasuje svoju výhru za stávkou, keďže sa mu podarilo mrzutého Fritza predsa len oženiť.

Štátna opera predstavila slovenskému publiku ďalšiu známu operu talianskeho skladateľa Pietra Mascagniho. Po jeho najznámejšom diele *Sedliacka česť* zaznamenal o rok neskôr (1891) *Priateľ Fritz* (*L'amico Fritz*) veľký úspech, ktorého kontinuitu si však nedokázal zachovať. Dnes sa do repertoáru svetových operných domov dostáva zriedkavo a aj v Banskej Bystrici je v réžii Dany Dinkovej inscenovaný po prvýkrát.

V hlavných úlohách účinkovali:

Suzel: Patrícia Macák Solotruková

Fritz Kobus: Michal Lehotský a. h.

Beppe: Alena Kropáčková a. h.

David: Marian Lukáč a. h.

Federico: Michal Hýrošš

Hanezó: Martin Mikuš a. h.

Caterina: Darina Benčová a. h.

Spoluúčinkuje: Orchester, zbor a balet Štátnej opery.

Inscenácia *Priateľ Fritz* pri svojej premiére vzbudila živý záujem operného sveta na Slovensku. Ide totiž o dielo, ktoré v celistvej podobe odznelo po prvýkrát, a

preto banskobytrická scéna nešla „na istotu“ v zmysle zaručeného a časom overeného diváckeho úspechu. Ohlasy odbornej verejnosti v médiách boli zväčša priaznivé. Citujeme úryvok recenzie Vladimíra Blaha: „Najväčšou devízou inscenácie zostáva preto hudobné naštudovanie Mariana Vacha, ktorý má s partitúrami autorov mladej talianskej školy už bohaté skúsenosti a výborný výkon Michala Lehotského v hlavnej postave, ktorý sa dostal nad úroveň svojich posledných bratislavských kreácií plynulosťou vokálnej línie a suverénnym hlasovým prejavom. Najlepšie mu sekundovala mladá Alena Kropáčková ako Beppe, štandardne spoľahlivo spieval Marián Lukáč rabína Davida, kým výkon Patrície Macák-Solotrukovej v úlohe Suzel mal v priebehu predstavenia pomerne výraznú zostupnú tendenciu.

Pre operných divákov otrávených večným opakovaním piatich – šiestich obohratých operných titulov bola premiéra Priateľa Fritza osviežením.“ (Vladimír Blaho:

<http://operaslovakia.sk/mascagni-nepoznany>, 17. októbra 2014)

Hodnotenia kritikov:

Vladimír Blaho: Mascagni nepoznaný. In: <http://operaslovakia.sk/mascagni-nepoznany>, 17. 10. 2014

Michaela Mojžišová: Listovanie v módnom časopise. In: Týždeň; roč. 11, č. 44, 27. 10. 2014.

Dáša Šebanová: Talianska opera rozozvučala javisko. In: Banskobystrické noviny; roč. 23, č. 42, 28. 10. 2014

Terézia Ursínyová: K jubileu gratuloval Priateľ Fritz. In: Hudobný život; roč. -, č. 11, Hudobné divadlo, 18. 11. 2014

Emmerich Kálmán: ČARDÁŠOVÁ PRINCEZNÁ

Hudobné naštudovanie a dirigent: Ján Procházka

Réžia: Imre Halasi

Kostýmy: Henriette Laczó

Scéna: Robert Menczel

Choreografia: Gyorgy Gessler

Premiéra: 12. 12. 2014

Reprízy: 3

Opereta v troch dejstvách na libreto Lea Steina je najlepším a aj najznámejším dielom rakúsko-uhorského skladateľa. Za svoj úspech vďačí nesmrteľná opereta nielen úchvatnej hudbe, ale aj vtipnému libretu. Mladé viedenské knieža Edwin sa zamiluje do hviezdy budapeštianskeho kabaretu. Sylva, ale odchádza na turné do spojených štátov a Edwin dostane povolávací rozkaz. Aby Edwin o lásku neprišiel, rozhodne sa ju požiadať o ruku. V tomto momente začínajú peripetie a náhle zvraty v ľudských osudoch, typické pre kálmánovské dielka.

V hlavných úlohách účinkovali:

Sylva Varescu: Katarína Procházková

Knieža Leopold Mária: Jozef Úradník a. h.

Cecília: Oľga Hromadová

Edwin: Dušan Šimo

Gróf Bonifác Kaučiáno: Šimon Svitok

Anastázia: Oľga Bezačinská a. h.

Miško: Ján Haruštiak a. h.

Feri Kerekeš: Slavomír Benko a. h.

Arciknieža Ferdinand: Marián Hadraba

Generál Rondsorf: Slavomír Macák

Grófká Dorotea: Adriana Škrváňová

Grófká Lujza: Anna Martinelliová

Mc. Grave: Juraj Kašša

Tasilo: Matej Bartko

Aladár: Igor Küchen

Lazarovič: Igor Lacko

Notár: Karol Kurtulík

Spoluúčinkuje: Orchester, zbor a balet Štátnej opery.

Čardášová princezná maďarského skladateľa a dramatika Emmericha Kálmána je jednou z najznámejších operiet sveta. Štátna opera ju v decembri uviedla už po štvrtý raz. Zaujímavosťou je, že inscenačný tím bol zostavený z odborníkov pôsobiacich v jednom z najvýznamnejších centier operety – v Budapešti. Pracovali pod vedením významného maďarského režiséra Imre Halasiho a domáceho dirigenta Jána Procházku. Pôvodná premiéra *Čardášovej princeznej* sa konala 15. novembra 1915 v divadle Johann-Strauss-Theater vo Viedni. Libreto napísali Leo Stein a Béla Jenbach.

Opereta *Čardášová princezná* bola úspešná i napriek prebiehajúcej vojne. Dodnes patrí k najhranejším klasickým operetám a je populárna svojimi valčíkmi a dynamickými čardášovými melódiami. Príbeh o láskach znudených mládencov z radov synov vysokej aristokracie a divadelných či varietných hviezd nebol vzdialený skutočnosti a mal nádych pikantnosti – rovnako ako zobrazenie absurdnosti stavovských rozdielov na prahu novej doby. Spoločenské predsudky a konflikty však nie sú pre zápletku rozhodujúce. Sú nimi skôr tradičné náhodné nedorozumenia medzi milencami (prvok nesprávne skombinovaných párov je v operete tak isto bežný). Umeleckú hodnotu *Čardášovej princeznej* dodáva predovšetkým Kálmánova hudba. Po takmer sto rokoch od premiéry sú i muzikológovia ochotnejší obdivovať „melodickú zvodnosť“ *Čardášovej princeznej*, ktorou si podmanila poslucháčov po celom svete ako „zlovestná zmes viedenského marcipánu a papriky“.

Hodnotenia kritikov:

Mária Glocková: Čardášová princezná bez noblesy i hviezdnych manier. In: In: Hudobný život; roč. 47, č. 1 – 2, Hudobné divadlo, s. 34

Premiéry koncertov

(bez premiér koncertov realizovaných v rámci festivalu ZHZ)

NOVOROČNÝ KONCERT – 4. 1. 2014

Medzi tradičné podujatia, ktoré sú trvalou súčasťou dramaturgie Štátnej opery patrí Novoročný koncert. V tomto roku bol zostavený zo slávnych operných árií a zborov. Pre túto príležitosť býva každoročne hlavným lákadlom významná spevácka osobnosť pôsobiaca i na svetových operných scénach. Tentokrát ňou bol barytonista Dalibor Jeniš, popri ktorom sa predstavili i domáci sólisti Patrícia Solotruková, Katarína Procházková a Dušan Šimo. Novoročný koncert patrí k najvyhľadávanejším podujatiam Štátnej opery a inak tomu nebolo ani na začiatku roka 2014.

VEĽKONOČNÝ KONCERT - 20.4. 2014

V rámci pravidelných veľkonočných koncertov Štátna opera uvádza zvyčajne sakrálne diela. V tomto roku išlo o mimoriadne dielo skladateľa známeho predovšetkým vďaka opernej tvorbe, Giacomu Pucciniho. Jeho *Messa di requiem* odznela v prostredí chrámu Františka Xaverského v Banskej Bystrici. Dielo hudobne naštudoval domáci dirigent Ján Procházka a v sprievode zboru sa predstavili sólisti Robert Smeščík, Zoltán Vongrey a Ivan Zvarík.

SYMFONICKÝ KONCERT - 30. 4. 2014

Štátna opera príležitostne spolupracuje aj s hudobnými školami, ktoré pôsobia v meste Banská Bystrica. Dlhodobo dáva na svojom javisku príležitosť získať nové skúsenosti hlavne študentom a absolventom Akadémie umení, jednak ich angažovaním do repertoárových inscenácií, jednak samostatnými vystúpeniami v spolupráci s ich školou. Na základe takejto spolupráce sa uskutočnil i *Symfonický koncert*, ktorý hudobne pripravil a s domácim orchestrom naštudoval šéfdirigent Štátnej opery Marián Vach. V sólistických partoch sa predstavili absolventi Akadémie umení. Skladateľsky sa odprezentovali Anna Didiová, Peter Špilák a skúsený autor Vojtech Didí.

Recenzia: Glocková, Mária: Nová tvorba z mesta pod Urpínom. In: Hudobný život, č. 6, s. 8.

SLÁVNOSTNÝ KONCERT PRI PRÍLEŽITOSTI OSLÁV 70. VÝROČIA SNP – 28. 8. 2014

V priestoroch Pamätníka SNP v Banskej Bystrici bol uvedený koncert reflektujúci významné výročie Slovenského národného povstania, ktorého centrom sa stala práve Banská Bystrica. Vzhľadom na to, že koncert bol určený pre širokú verejnosť, resp. publikum nezvyknuté na prijímanie vysokej kultúry, bola jeho dramaturgia orientovaná na populárnejšie tituly. Zazneli známe árie a duetá z oper G. Verdiho, G. Pucciniho, Ch. Gounoda a J. Offenbacha. Zo slovenskej tvorby zaznel *Povstalecký pochod* banskobystrického rodáka J. Cikkera a svadobná scéna zo slovenskej národnej opery *Krútnava* E. Suchoňa. Účinkovali hosťujúce sólistky Mariana Hochelová a Veronika Mihalková spolu s domácimi sólistami Ivanom Zvaríkom, Dušanom Šimom a Šimonom Svitkom. Spoluúčinkoval orchester a zbor Štátnej opery, dirigoval Ján Procházka.

SLÁVNOSTNÝ KONCERT K 55. VÝROČIU ZALOŽENIA ŠO – 25. 10. 2014

Slávnostný koncert pri príležitosti založenia divadla bol zároveň vyvrcholením jesenného festivalu Banskobystrické hudobné dni. Prvá časť koncertu pozostávala z prierezu 2. dejstva operety *Netopier*, v rámci ktorej sa predstavili sólisti Štátnej opery, v druhej polovici vystúpili hosťujúci sólisti, gratulanti. Z domácich spevákov sa uviedli Oľga Hromadová, Dušan Šimo, Šimon Svitok, Alžbeta Trgová, Martin Popovič a Darina Benčová. Gratulujúcimi sólistami boli prestížni speváci svetových operných scén - Adriana Kučerová, Jana Kurucová, Agnieszka Zwierko, Ľubica Vargicová, súrodenci Babjakovci a Dalibor Jenis, ktorých zároveň spája dlhoročný kontakt so Štátnou operou. Zazneli operetné piesne a árie svetových operných diel. Samostatným vstupom sa predstavil balet Štátnej opery, zbor Štátnej opery aj jej orchester. Koncert dirigoval domáci dirigent Igor Bulla.

Hodnotenia kritikov:

Ľudovít Vongrey: Umelci gratulovali banskobystrickej Štátnej opere. In: www.operaslovakia.sk, 28. 10. 2014

VIANOČNÝ KONCERT – 20. 12. 2014

Už tradične sa v decembri uskutočnil Vianočný koncert. Zaznela *Malá vianočná suita* slovenského skladateľa Ivana Hrušovského, ktorého pôsobenie sa viaže aj k mestu Banská Bystrica. Uvedený bol aj málo frekventovaný koncert pre dve trúbky (*Concerto in C*) z pera Antonia Vivaldiho s hosťujúcimi sólistami Helmutom Zsaisitsom a Karolom Štofirom. Vyvrcholením koncertu bola známa *Rybova omša*. Práve táto omša je dielom, ku ktorému sa pravidelne vraciame, lebo patrí ku „klasike“ ktorá sa v predvianočnom období hráva. Jej cieľom nie je ohromiť, ale bez pátosu a veľkých gest, no o to vrúcnejšie navodiť atmosféru

svätej noci. Dejovosť omše a dialógy pastierov pripomínajú dobovú operu, ktorú Ryba obľuboval. Sólisticky sa pod taktovkou Mariána Vacha uviedli Katarína Procházková – soprán, Eva Lucká – mezzosoprán, Dušan Šimo – tenor a Ivan Zvarík – bas.

Festivity

Operná časť Medzinárodného letného divadelného a operného festivalu ZÁMOCKÉ HRY ZVOLENSKÉ

Programová orientácia jediného slovenského letného operného festivalu Zámocké hry zvolenské v roku 2014 ostala v línii predchádzajúcich rokov: žiadané diela romantickej a veristickej opery – talianskej a po rokoch opäť aj francúzskej. Zostala aj snaha rozširovať obzor poznania vďačného obecnstva o tituly, ktoré z rôznych dôvodov neboli dosiaľ na Slovensku uvedené, hoci dnes (po celosvetovom prehodnotení klasického odkazu) tvoria, ak aj nie tú najpreferovanejšiu, tak určite pevnú súčasť repertoáru vyspelých operných kultúr.

Otváracím predstavením festivalu bola premiéra ranej opery tvorcu nesmrteľnej *Carmen* Georgesa Bizeta *Lovci perál*. Modelové dielo žánru opery-lyrique, okorenené exotickým parfumom južných morí, odznie opätovne na slovenskom opernom javisku po osemdesiatich šiestich rokoch (!). Operná časť ZHZ je jedinou baštou renesancie Donizettiho vážnych opier na Slovensku. Po *Favoritke*, *Lucrezii Borgii*, *Anne Bolene*, *Caterine Cornaro* a *Poliutovi* bolo stretnutie s brnianskou inscenáciou *Marie di Rohan* prvým uvedením tohto diela u nás.

Zo štyroch desiatok javiskových opusov Gioacchina Rossiniho tvoria viac než polovicu opery vážne, ktoré v ostatných desaťročiach prežívajú celosvetovú renesanciu. Aj preto koncertná verzia tragického *Tancrediho* s mladou slovenskou mezzo-hviezdou Janou Kurucovou rozšírila už celkom impozantnú zostavu zámockých slovenských premiér.

150. výročie narodenia Pietra Mascagniho zostalo minulý rok v tieni vlnajšieho veľkého verdiovského jubilea. Jeho, aj u nás dobre známa, *Cavalleria rusticana* sa stala akosi „vlajkovou loďou“ operného verizmu. Vokálny koncert v rámci cyklu *Mladosť na zámku* ponúkol árie z menej známych skladateľových opier.

Finále festivalu vsadilo na osvedčeného autora: v repríze vlnajšej úspešnej premiéry *Macbetha* sa v úlohe krutej manželskej dvojice predstavilo autentické manželské „duo“ – taliansky barytonista Vittorio Vitelli a v Taliansku naturalizovaná gruzínska sopranistka Iano Tamar.

Premiéra opery

Dňa 22. 6. 2014 sa pre nepriazeň počasia uskutočnila premiéra opery **G. Bizet *Lovci perál*** na domácej scéne v Štátnej opere. V hlavných úlohách účinkovali: Katarzyna Mackiewicz (Poľsko), Dušan Šimo, Martin Popovič, Ondrej Mráz.

Komentár k dielu sa nachádza medzi premiérovými titulmi Štátnej opery.

Hostujúce divadlo – Janáčkova opera Národního divadla Brno (Česká republika)

G. Donizetti: *Maria di Rohan* – 24. 6. 2014

Predstavenie hostujúceho súboru z Českej republiky, Janáčkovej opery Národního divadla Brno.

V roku 1843 napísali Donizetti a neskorší libretista Trubadúra Cammarano tragickú operu *Maria di Rohan* pre cisársku Viedeň. Romantický dej, v ktorom sú niektoré postavy historicky autentické, sa odohráva vo Francúzsku za vlády Ľudovíta XIII. a kardinála Richelieua. V deji sa mieša politická intriga s manželskou neverou. Jeden z posledných skladateľových opusov zaujme prekvapujúco plastickou kresbou charakterov a v rámci romantických výrazových prostriedkov snahou o psychologickú presvedčivosť. *Maria di Rohan* sa do repertoáru vrátila po uvedení na donizettiovskom festivale v Bergame v roku 1957 a od tých čias je vďačným terénom na demonštráciu vokálneho majstrovstva veľkých primadon. Tou bola v banskobystrickom uvedení *Marie di Rohan* slovenská sopranistka Ľubica Vargicová. Jej speváckymi partnermi boli španielsky tenorista José Manuel a slovenský barytonista Jakub Kettner.

Koncert operných árií s klavírnym sprievodom

Mladosť na zámku - 26. 6. 2014

Mladí talentovaní speváci pravidelne dostávajú v rámci festivalového týždňa možnosť predviesť svoje umenie, a to prostredníctvom špecifickej tvorby operných skladateľov, ktorá je dosiaľ slovenskému publiku neznáma. V roku 2014 zazneli diela hudobnej tvorby Pietra Mascagniho (viaceré v slovenskej premiére), orientovanej na jeho minuloročné 150. výročie narodenia. Svoju príležitosť v rámci podujatia *Mladosť na zámku* tento rok dostali študenti operného spevu VŠMU z Bratislavy. Na koncerte účinkovali: Eva Melichaříková, Marianna Gelenekyová, Veronika Mihalková, Belinda Sandiová a Dominika Výberová. Ako klavírný sprievod sa predstavil Peter Pažický.

Koncertná premiéra opery

G. Rossini: *Tancredi* - 27. 6. 2014

Medzi hlavné lákadlá tohtoročného festivalu patrilo koncertné uvedenie opery Gioacchina Rossiniho *Tancredi*. Heroická opera mladého skladateľa, plná sviežeho elánu, je považovaná za jeden z kompozičných vrcholov belcanta. Dielom sa nesie úbožný príbeh, odohrávajúci sa na pozadí politického a rodinného konfliktu. Rossiniho partitúra sa vyznačuje melodickým bohatstvom, brilantnosťou vokálnych partov, ktoré však neskĺznu do samoučelnej ekvilibristiky, a veľkým tragickým pátosom. Kresba hlavného hrdinu, napísaného pre hlboký ženský hlas – kontraalt, sa vyznačuje mäkkými líniami, zodpovedajúcimi ušľachtilosti charakteru. *Tancreda* môžeme označiť za vstupnú bránu talianskeho operného romantizmu. V hlavných rolách sa predstavili špičkoví sólisti svetových operných scén: španielska sopranistka Mariola Cantarero, slovenská mezzosopranistka Jana Kurucová, španielsky tenorista David Alegret a slovenský basbarytonista Tomáš Šelc. Dielo hudobne naštudoval a orchester Štátnej opery dirigoval domáci šéfdirigent Marián Vach.

Repertoárové predstavenie s hostujúcimi sólistami zo zahraničia

G. Verdi *Macbeth* – 28.6.2014

Vyvrcholením opernej časti festivalu Zámocké hry zvolenské 2014 bola inscenácia opery *Macbeth*. Išlo zároveň o prvý večer, ktorý sa odohral v priestoroch nádvorja Zvolenského zámku, tak, ako si to všetci organizátori a diváci priali. Úspešné dielo, premiérované na minuloročnom festivalovom ročníku, bolo prijaté s nadšením. Zámockým nádvorím sa niesol príbeh Macbetha a jeho tragédie, ktorého túžba po moci a postavení dovedie k vražde. Strach a výčitky svedomia ho nútia potom k novým zločinom, vedúcim až k deštrukcii osobnosti. Dielo je veľkou charakterovou štúdiou, pričom ešte plastickejšie vytvára portrét hrdinovej manželky Lady Macbeth, postavy priam shakespearovského formátu. Vlačjšia banskobystrická premiéra *Macbetha* bola odbornou kritikou hodnotená ako jeden z vrcholov slovenskej opernej sezóny. Aj v tomto roku bolo jeho uvedenie zatriktívnené kvalitným medzinárodným obsadením: gruzínskou sopranistkou Iano Tamar, slovenským tenoristom Ľudovítom Ludhom, talianskym barytonistom Vittorio Vittelim a slovenským basistom Jozefom Bencim. Predstavenie dirigoval Marián Vach.

Výber z recenzií:

Vladimír Blaho: Zámocké hry zvolenské - Nedocenená kvalita. In: www.mediahit.sk 30. 6. 2014.

Elena Habermann: BANSKA BYSTRICA/ FESTIVAL ZVOLEN: TANCREDI (27.6.)/ MACBETH (28.6.), THEATER BANSKA BYSTRICA "FESTIVAL ZVOLEN "2014 – 27. 6. 2014 "TANCREDI", <http://www.der-neue-merker.eu/banska-bystrica-festival-zvolen-tancredi-27-6-macbeth-28-6>

Počet podujatí v rámci ZHZ spolu: 5

BANSKOBYSTRICKÉ HUDOBNE DNI

Festival Banskobystrické hudobné dni (ďalej BBHD) sa v posledných rokoch vyprofiloval ako divácky obľúbený týždeň hudby. Ten ponúka produkciu umelcov Štátnej opery i hosťujúcich umeleckých telies a osobností. Stabilnou súčasťou tohto festivalu je premiéra (zvyčajne operná) z produkcie Štátnej opery, podujatia väčšieho i komornejšieho rozsahu, pričom vyvrcholením podujatia je opäť produkcia Štátnej opery v podobe exkluzívnej inscenácie alebo koncertu. V roku 2014 sa uskutočnil už XXI. ročník festivalu BBHD, ktorý sa zároveň niesol v znamení osláv 55. výročia založenia banskobystrickej opernej scény. Otváracím podujatím 17. 10. bola opera P. Mascagniho *Priateľ Fritz* v réžii domácej režisérky, choreografky a šéfky baletu Dany Dinkovej. V ďalších dňoch sa odohrali rôzne podujatia širokého štýlového a vkusového zamerania: husľový recitál v Bohéma klube Štátnej opery, veľký koncert slovenskej sakrálnej hudby, hosťujúce predstavenie – muzikál *Boyband*, hosťujúce detské predstavenie *Polepetko*, komorný koncert *Klasika v novom šate* a napokon i *Koncert k 55. výročiu založenia Štátnej opery*. Všetky podujatia sa tešili diváckemu záujmu a potvrdili tak trend vzrastajúcej popularity festivalu v posledných rokoch.

Premiéra opery a jej repríza

P. Mascagni: PRIATEĽ FRITZ - 17. 10. 2014, 18. 10. 2014

Premiéra opery *Priateľ Fritz* bola zároveň prvým inscenačným uvedením tohto diela v histórii slovenského operného umenia. V hudobnom naštudovaní Mariána Vacha a réžii Dany Dinkovej vzniklo dielo, ktoré je lyrickou komédiou o tom, ako oženiť zámožného statkára a

zaťatého starého mládenca. V hlavných úlohách účinkovali domáca sólistka Patrícia Macák Solotruková a Michal Lehotský a. h.

Komentár k dielu sa nachádza medzi premiérovými titulmi Štátnej opery.

Podujatia hosťujúcich súborov:

HUSĽOVÝ RECITÁL – 19. 10. 2014

Koncert mladých umelcov Lili Dulanskej (husle) a Mateja Arendárika (klavír). V rámci tohto komorného podujatia, ktoré sa realizovalo v Bohéma klube Štátnej opery sa predstavili mladí umelci, ktorí uviedli diela z tvorby G. Tartiniho, P. Trojana, A. Moyzesa, C. Saint-Saensa, A. Dvořáka, B. Smetanu a P. Vladigerova. Lili Dulanská sa ako mimoriadne talentovaná huslistka (je študentkou 2. ročníka na konzervatóriu v Prahe) stala zároveň najmladšou sólistkou v histórii festivalu. Na klavíri ju sprevádzal rodák z Banskej Bystrice, mladý umelec Matej Arendárik, ktorý je jeden z najvýraznejších talentov mladej generácie slovenských klaviristov.

MUSICA SACRA – 21. 10. 2014

Počas koncertného večera, ktorý sa uskutočnil v spolupráci s Fakultou múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici odzneli diela orientované duchovným smerom. Účinkujúci – hosťujúci Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala, Cantica Collegium musicum z Martina, Dievčenský spevácky zbor Konzervatória J. L. Bellu a sólisti Mária Tomanová, Martina Masaryková, Dušan Šimo, Adam Marec, Andrej Sontág a Jozef Šimonovič uviedli diela jedného moravského a viacerých slovenských skladateľov. Program, ktorý dirigovali Ewald Danel a Pavol Tužinský sa začal dielom Leoša Janáčka a potom už nasledovali diela hlavne súčasných slovenských skladateľov: Egona Kráka, Petra Špiláka a Vojtecha Didiho. Komorný orchester Bohdana Warchala objavil pre slovenské publikum mnohé doteraz na Slovensku neuvedené diela svetových autorov. Významnou mierou sa podieľa na uvádzaní slovenskej hudobnej tvorby, pričom od roku 2001 premiéroval vyše päťdesiat skladieb. K nim pridal v rámci koncertu Musica sacra i diela V. Didiho (*Canzone eterna*) a P. Špiláka (*Nunc dimittis servum tuum, Domine*) ktoré tu boli uvedené v svetovej premiére.

P. Quilter: BOYBAND – 22. 10. 2014

Nová scéna Bratislava

Aktuálny muzikálový hit súčasného londýnskeho west endu Boy Band je o vzniku a živote chlapčenskej speváckej skupiny, ktorý ponúka pohľad aj do zákulisia šoubiznisu. V hlavných úlohách päťice protagonistov pod režijnou taktovkou Svetozára Sprušanského sa predstavili Pavol Plevčík ako Igor, Thomas Puskailer ako Džoko, Ondrej Antálek ako Adam, Martin Kaprálik ako Denis a Martin Madej ako Marek. Predstavenie zaznamenáva vývoj od samotného vzniku skupiny Freedom a predieranie sa divokým svetom showbiznisu. V

muzikáli zazneli známe hity ako *Quit Playing, Games, Mandy, Everybody, Get Down, Angels* z repertoáru chlapčenských skupín *Backstreet Boys, Take That* a *Westlife*.

Peter Stoličný – Ján Štrasser – Igor Bázlik: POLEPETKO – 23. 10. 2014

Divadlo Jozefa Gregora Tajovského, Zvolen

Pôvodná slovenská rozprávka pre deti a ich rodičov o Polepetkovi, ktorý popletie skoro všetko. Slová, príkazy aj dobré rady. Keď rozpráva, ani vlastná mať mu nerozumie. Avšak len niekto taký ako on – veselý, odvážny a popletený – dokáže prejsť cez rozum obávanému zbojníkovi Zubadlovi, ktorý si pochutnáva na všetkom kovovom. Zachráni z jeho rúk zlatú kráľovskú korunu a okrem nej získa aj srdce princeznej Pletany, ktorá milému Polepetkovi veľmi dobre rozumie. Polepetko je pôvodná slovenská rozprávka, ktorú si vďaka neopakovateľnému humoru a hravým pesničkám obľúbilo už niekoľko generácií detí. Najznámejšia je jej televízna verzia, v ktorej sa zaskvel Miro Noga, ale aj rozhlasové spracovanie či novšie operné verzie.

KLASIKA V NOVOM ŠATE – 23. 10. 2014

Komorný koncert medzinárodného zoskupenia *Jetlag Allstars* z Rakúska.

Tri talentované a vtipné hudobné osobnosti dokázali takmer nemožné – spojiť zaujímavú hudbu zo všetkých hudobno-štýlových období a žánrov. Osobitnú pozornosť si zaslúži spracovanie klasických diel: keď sa stretne *Montiho čardáš* s country zvukom, z Čajkovského *Valse Sentimentale* sa stane džezový valčík alebo keď Bachov *Air* vzlietne ako vták za úsvitu, potom je isté, že nastalo spojenie niečoho, čo môže patriť k sebe. Koncert sa uskutočnil v Bohéma klube a ocenili ho najmä tí návštevníci, ktorí holdujú známym dielam klasickej hudby v ich atraktívnom hudobnom aj vizuálnom podaní.

Premiéra koncertu a jeho repríza

**SLÁVNOSTNÝ KONCERT K 55. VÝROČIU ZALOŽENIA ŠTÁTNEJ OPERY – 25. 10. 2014,
26. 10. 2014**

Komentár k dielu sa nachádza medzi premiérovými koncertmi Štátnej opery.

Počet podujatí v rámci BBHD spolu: 9

Umelecké hosťovania v zahraničí

JAPONSKO / Jokohama – 15. 1. – 20. 1. 2014

V druhej polovici januára sa sólisti Štátnej opery Oľga Hromadová, Patrícia Solotruková, Alžbeta Trgová, Šimon Svitok, Dušan Šimo a Ivan Zvarík zúčastnili už po dvadsiaty šiesty raz umeleckého hosťovania v Japonsku. Speváci sa miestnemu publiku predstavili v meste Jokohama, kde za klavírneho sprievodu Martiny Svitkovej uviedli jeden koncert. V prvej časti programu si diváci mohli vychutnať poloinscenovaný a kostýmovaný prierez operou W. A.

Mozarta *DON GIOVANNI*, v jeho druhej časti odzneli známe operné, operetné a muzikálové melódie. Januárové hosťovanie bolo významné aj z hľadiska rokovaní riaditeľa a umeleckého šéfa Štátnej opery s novými organizátormi kultúrnych podujatí za účelom nadviazania ďalšej spolupráce. Výsledkom úspešných rokovaní bolo pozvanie sólistov na júlové umelecké turné po Japonsku.

MAĎARSKO/ Šalgotárján – 23. 5. 2014

Súbor Štátnej opery sa po dvoch rokoch opäť úspešne zúčastnil umeleckého hosťovania v maďarskom Šalgotárjáne, tentokrát s Verdiho opusom *MACBETH*. Umelci zožali u miestneho publika veľký úspech, a to i napriek tomu, že sa pri vystupovaní museli prispôbiť obmedzeným priestorovým podmienkam. Predstavenie uvedené v predvečer volieb do Európskeho parlamentu bolo zároveň akýmsi symbolom dobre fungujúcich vzťahov dvoch národov už desať rokov aj v rámci Európskej únie. Podujatie svojou účasťou poctili medzi inými aj riaditeľ Slovenského inštitútu z Budapešti, p. Húshegyi Gábor a veľvyslanec SR pôsobiaci v Maďarsku, p. Rastislav Káčer, ktorý predstavenie označil za najúčinnejší diplomatický prostriedok.

Výber z recenzií:

Csongrády Béla: Salgótarján – „Isten hozta a besztercebányai operát!“, < www.oslovma.hu >

JAPONSKO /4. 7. – 20. 7. 2014

V poradí už 27. koncertné turné v Japonsku absolvovali operní sólisti Oľga Hromadová, Patrícia Solotruková, Alžbeta Trgová, Šimon Svitok, Dušan Šimo, Ivan Zvarík a klaviristka Martina Svitková. V mestách Jamaga, Kumamoto, Asakura, Kurume a Sapporo uviedli šesť koncertov. V prvej časti vystúpenia ponúkli kostýmovaný a poloinscenovaný prierez operou W. A. Mozarta *DON GIOVANNI*. Druhá časť koncertov sa niesla v duchu známych operných, operetných a muzikálových melódií. O tom, že aj tohtoročné koncertné turné bolo úspešné svedčí fakt, že organizátori pozvali umelcov do Japonska aj v nasledujúcom roku.

RAKÚSKO/VIEDEŇ – 9. 10. 2014

Dňa 09. 10. 2014 sa vo Viedni uskutočnil koncert pod názvom „V ČAROVNEJ RÍŠI TÓNOV“ zorganizovaný Rakúsko-slovenským kultúrnym spolkom (Österreichisch-slowakischer Kulturverein), ktorý začal so Štátnou operou spolupracovať už v roku 2008. V podaní sólistov Štátnej opery pp. Oľgy Hromadovej, Alžbety Trgovej, Dušana Šima a Šimona Svitka za klavírneho sprievodu Martiny Svitkovej odzneli v sídle spolku známe árie, duetá a kuplety z diel W. A. Mozarta, G. Pucciniho, G. Bizeta, E. Suchoňa, G. Dusíka, E. Kálmána, F. Lehára, L. Bernsteina.

RAKÚSKO/TERNITZ – 8. 11. 2014

Dňa 08. 11. 2014 sa v Ternitzi uskutočnil koncert zorganizovaný spolkom Amici del Belcanto, ktorý so Štátnou operou spolupracuje už niekoľko rokov. V Stadthalle Ternitz odznelo

koncertné uvedenie opery G. Donizetti: *MARIA STUARDA*. Pod vedením Mariána Vacha sa v sprievode orchestra a zboru Štátnej opery domácemu publiku predstavili vynikajúci zahraniční sólisti Clara Polito, Silvia Beltrami, Alessandro Luciano, Duccio Dal Monte, Marco Filippo Romano a Magdalena Renwart. Koncert svojou účasťou poctili aj zástupcovia viacerých veľvyslanectiev sídliačich v Rakúsku. Výkony umelcov sa u publika stretli s obrovským nadšením.

Premiéry inscenácií repertoáru ŠO v roku 2014 :

	Počet titulov:	Premiéry:	Reprízy:
Počet premiérových titulov v roku 2014:	5		
A. Dvořák: <i>Rusalka</i>		1	6
Tanečný trojtitul:			
R. Sakamoto - M. Adamus <i>Biele sny</i>	}	1	2
C. Debussy <i>Faunovovo popoludnie</i>			
I. Stravinskij <i>Svätenie jari</i>			
G. Bizet <i>Lovci perál</i>		1	3
P. Mascagni: <i>Priateľ Fritz</i>		1	2
E. Kálmán: <i>Čardášová princezná</i>		1	3
Koncerty	13		

<u>Reprízy inscenácií repertoáru ŠO v roku 2014 (bez premiérových titulov):</u>		
Opery:	Počet titulov:	Reprízy:
Giuseppe Verdi: <i>Nabucco</i>		5
<i>Macbeth</i>		3
E. Suchoň: <i>Krútnava</i>		1
G. Puccini: <i>Madama Butterfly</i>		1
U. Giordano: <i>Fedora</i>		2
W. A. Mozart: <i>Così fan tutte</i>		2
P. I. Čajovskij <i>Eugen Onegin</i>		5
D. Dinková <i>Verdi</i>		6
Operety:		
E. Kálmán: <i>Vojvodkyňa z Chicaga</i>		3
F. Lehár: <i>Cigánska láska</i>		2
<i>Veselá vdova</i>		3
<i>Cárovič</i>		5
G. Dusík <i>Hrnčiarsky bál</i>		10
Muzikál:		
F. Loewe, A. J. Lerner: <i>My fair lady</i>		7
Balet:		

G. Bizet, R. Šchedrin, D. Dinková	<i>Carmen</i>	4
G. Bregovič, D. Dinková:	<i>Gypsy roots</i>	5
D. Dinková:	<i>Biele peklo</i>	6
J. Pauer:	<i>Ferdo Mravec</i>	2

Hudobno-dramatické diela:

V. Godár:	Pod rozkvitnutými sakurami	0
-----------	----------------------------	---

Počet reprízových titulov v repertoári: 19

Vydavateľská činnosť

V priebehu roka 2014 sa vydávali **programové bulletiny** k jednotlivým premiéram, ideové a mesačné plagáty, sufléry, propagačné karty k jednotlivým inscenáciám, letáky a iné propagačné materiály.

Vydané bulletiny k inscenáciám:	A. Dvořák	<i>Rusalka</i>
Tanečný trojtitul:	R. Sakamoto - M. Adamus	<i>Biele sny</i>
	C. Debussy	<i>Faunovovo popoludnie</i>
	I. Stravinskij	<i>Svätenie jari</i>
	G. Bizet	<i>Lovci perál</i>
	P. Mascagni	<i>Priateľ Fritz</i>
	E. Kálmán	<i>Čardášová princezná</i>

+ bulletiny k festivalom Zámocké hry zvolenské a Banskobystrické hudobné dni.

Spolu: 7 bulletinov

3.2 Rozpočet organizácie

3.2.1. Plnenie ukazovateľov rozpočtu

a) Prevádzkové dotácie - bežný transfer

Bežné transfery na činnosť pre ŠO na rok 2014

boli pôvodne schválené a rozpísané listom č. MK-83/2014-340/1539 zo dňa 24. januára 2014 v celkovej sume **3 595 925,00 €** nasledovne:

Programová štruktúra:

08S: Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

08S 01: Inštitucionálna podpora štátnymi rozpočtovými a príspevkovými organizáciami

08S 0101: Divadlá a divadelná činnosť

Funkčná klasifikácia: 0.8.2.0.1 Divadlá

Záväzný ukazovateľ:

Bežné výdavky celkom (600) 3 595 925,00 €

z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy

a ostatné osobné vyrovnania /610/ 1 586 595,00 €

Zároveň bol schválený a rozpísaný **orientačný ukazovateľ** – priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov **na rok 2014 v počte 216,5**.

Rozpočtovým opatrením č. 1. t.j. listom MK – 807/2014-340/4126 zo dňa 5.3.2014 boli pre Štátnu operu **zvýšené** záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2014 o **100 000,00 €**.

Zvýšenie objemu finančných prostriedkov sa týkalo podpoložiek ekonomickej klasifikácie v kategórii 630 Tovary a služby:

Záväzný ukazovateľ

Prioritné projekty:

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov projektu:

„G. Bizet: Lovci perál“ 30 000,- €

„A.Dvořák: Rusalka“ 30 000,- €

„55. Výročie založenia Štátnej opery v Banskej Bystrici“ 25 000,- €

Prioritné projekty:

Prvok 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

Názov projektu:

„Umelecké hosťovanie Štátnej opery v zahraničí“ 10 000,- €

Prvok 08T010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok

Názov projektu:

„Obnova nástrojového vybavenia“ 5 000,- €

Rozpočtovým opatrením č. 1 boli tak bežné transfery na činnosť upravené na **3 695 925 €** a to nasledovne:

Program: 08S Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Príspevok od zriaďovateľa

3 695 925,00 €

A. Prvok 08S0101	3 595 925,00 €
Bežné výdavky celkom	3 595 925,00 €

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	1 586 595,00 €
Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty spolu	100 000,00 €
B. Prvok 08T0103	85 000,00 €
(Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)	
C. Prvok 08T0104	10 000,00 €
(Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí)	
D. Prvok 08T010B	5 000,00 €
(Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok)	

Rozpočtovým opatrením č. 2/KV, BV t.j. listom MK -127/2014-340/8007 zo dňa 6.5.2014 boli Štátnej opere upravené záväzné ukazovatele kapitálových výdavkov o **20 000,00 €** - podrobnejšie v časti „b) Kapitálový transfer“.

Rozpočtovým opatrením č. 3 t.j. listom MK -807/2014-340/11880 zo dňa 6.7.2014 bol Štátnej opere upravený (znížený) rozpočet bežných výdavkov na rok 2014 (kategória 630) nasledovne:

Prvok 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť	
Záväzný ukazovateľ	- 99 870,00 €
Bežné výdavky celkom po úprave rozpočtu	3 596 055,00 €

Týmto rozpočtovým opatrením sa zabezpečil presun časti zdrojov z bežných výdavkov do kapitálových výdavkov. Zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov bolo zabezpečená následne rozpočtovým opatrením č. 4/KV.

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV t.j. listom MK -127/2014-340/11946 zo dňa 4.7.2014 bol Štátnej opere na základe rozpočtového opatrenia Ministerstva financií SR č. 34/2014 upravený (zvýšený) rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2014 o sumu 99 870,00 Eur - podrobnejšie v časti „b) Kapitálový transfer“.

Rozpočtovým opatrením č. 5 t.j. listom MK -807/2014-340/16847 zo dňa 8.10.2014 boli Štátnej opere upravené záväzné ukazovatele rozpočtu na rok 2014 nasledovne:

Prvok 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť	
Kategória 600	0,00 €
Kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ost. osobné vyrovnania	+ 40 896,00 €
Kategória 630 – Tovary a služby	- 40 896,00 €
Bežné výdavky celkom po úprave rozpočtu	3 596 055,00 €

Rozpočtovým opatrením č. 6 t.j. listom č. MK – 807/2014-340/20745 zo dňa 4.12.2014 bol Štátnej opere upravený (zvýšený) rozpočet bežných výdavkov na rok 2014 (kategória 630) nasledovne:

Prvok 08S 0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Bežný výdavky celkom (600)6 328,00 Eur

Z toho : Tovary a služby (630).6 328,00 Eur

Týmto rozpočtovým opatrením sa zabezpečili bežné výdavky v súvislosti so zúčtovaním vyzbieraných kultúrnych poukazov nahlásených k 18.11.2014.

Rozpočet bežných výdavkov ŠO po všetkých úpravách rozpočtu v roku 2014:

Program: 08S Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

Prvok: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť

Záväzný ukazovateľ

Príspevok od zriaďovateľa 3 602 383,00 €

A. Prvok 08S0101 3 502 383,00 €

Bežné výdavky celkom 3 502 383,00 €

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osob. vyrovnania (610) 1 627 491,00 €

Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty spolu 100 000,00 €

B. Prvok 08T0103 85 000,00 €

(Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)

C. Prvok 08T0104 10 000,00 €

(Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí)

D. Prvok 08T010B 5 000,00 €

(Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok)

b) Kapitálový transfer

Kapitálový transfer na rok 2014 nebol pri rozpise záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu Štátnej opere schválený.

Rozpočtovým opatrením č. 2/KV t.j. listom MK – 127/2014-340/8007 zo dňa 6.5.2014 bol štátnej opere zvýšený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2014 o **20 000,00 €** na nasledovné investičné akcie:

1., „Nákup ostatných nehmotných aktív (55. výročie založenia ŠO v Banskej Bystrici – DVD)“.....č. 29 990.....5 000,00 Eur

Úprava sa vykonala v prvku programovej štruktúry 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO.

2., „ŠO – obnova nástrojového vybavenia“.....č. 28 204.....15 000,00 Eur

Úprava sa vykonala v prvku programovej štruktúry 08T010B – **Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastí.**

Rozpočet kapitálových výdavkov ŠO po úpravách v prvom polroku 2014:

prvok	Číslo IA	Zdroj	Názov investičnej akcie	Limit v eurách
08T0103	29 990	111	Nákup ostatných nehmotných aktív (55. výročie založenia ŠO v Banskej Bystrici – DVD)	5 000,00
08T010B	28 204	111	Obnova nástrojového vybavenia	15 000,00
Spolu:				20 000,00

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV t.j. listom MK -127/2014-340/11946 zo dňa 4.7.2014 bol Štátnej opere na základe rozpočtového opatrenia Ministerstva financií SR č. 34/2014 upravený (zvýšený) rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2014 o sumu 99 870,00 Eur na investičnú akciu:

„ŠO – Obstaranie a technické zhodnotenie DH a NM“č. 28 263....99 870,00 Eur

Rozpočet kapitálových výdavkov ŠO po všetkých úpravách zrealizovaných v roku 2014:

prvok	Číslo IA	Zdroj	Názov investičnej akcie	Limit v eurách
08T0103	29 990	111	Nákup ostatných nehmotných aktív (55. výročie založenia ŠO v Banskej Bystrici – DVD)	5 000,00
08T010B	28 204	111	Obnova nástrojového vybavenia	15 000,00
08S0101	28 263	111	Obstaranie a technické zhodnotenie DH a NM	99 870,00
Spolu:				119 870,00

Stav kapitálových finančných prostriedkov ŠO k 1.1.2014 bol výške 664 734,12 Eur. Jedná sa o nevyčerpaný a presunutý kapitálový transfer z rokov 2011, 2012 a 2013. Zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu vo výške 1 990,63 Eur z roku 2011 bol odvedený na účet zriaďovateľa v súlade s § 24 ods. 9 Zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Čerpanie kapitálových výdavkov
zdroj 111

ŠO v roku v roku 2014 obstarala v rámci investičných akcií, o ktoré jej bol v roku 2014 upravený rozpočet: majstrovskú violu v hodnote 4 800,00 Eur, hoboj v hodnote 7 902,00 Eur vrátane DPH (odvedenej v tuzemsku), propagačné DVD v celkovej hodnote 5 000,00 (časť projektu bola dofinancovaná z vlastných finančných zdrojov Z46), zvukový pult s príslušenstvom v hodnote 23 436,60 Eur, 4 ks multifunkčných zariadení (tlačiarňí) v celkovej hodnote 13 992,00 Eur a zrealizovala doplnenie svietidiel do skladových priestorov v hodnote 722,80 Eur.

Stav finančných prostriedkov zdroja 111 k 31.12.2014 bol 64 016,60 €. Uvedený zostatok tvoria investičné akcie, o ktoré bol ŠO v roku 2014 upravený rozpočet, ale k 31.12.2014 neboli zatiaľ dočerpané:

- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2014 RO č. 2/KV :
- 1., „ŠO – nákup nehmotného majetku“č. IA 29 990.....0,00 Eur
- 2., „ŠO – obnova nástrojového vybavenia“č. IA 28 204.....2 298,00 Eur

- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2014 RO č. 4/KV :
- „ŠO – Obstaranie a technické zhodnotenie DH a NM“28 263....61 718,60 Eur

zdroj 131D

Počiatočný stav finančných prostriedkov z roku 2013 bol k 1.1.2014: 385 945,25 €.

ŠO v roku 2014 obstarala v rámci nižšie uvedených investičných akcií osobný automobil v celkovej hodnote 29 134,80 Eur, zachytávače snehu v hodnote 5 874,87 Eur, zrealizovala výmenu okna v pokladni v hodnote 3040,80 Eur a uhradila časť obstarávacích výdavkov na stavbu novej vrátnice na ul. Jegorovova 20 v hodnote 232,98 Eur.

Čerpanie v roku 2014 bolo v celkovej sume 38 283,45 Eur.

Kapitálový transfer, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2013 RO č. 4/KV,BV v rámci IA 26 446 - Komplexná rekonštrukcia ŠO v Banskej Bystrici, Program 08T0103 v sume 329 595,00 Eur odviedla na základe listu MK - 127/2014-340/17442 zo dňa 16.10.2014 späť na účet zriaďovateľa .

Zostatok finančných prostriedkov z roku 2013 (Z 131D) k 31.12.2014 bol 18 066,80 €, Uvedený zostatok tvoria investičné akcie, o ktoré bol ŠO v roku 2013 upravený rozpočet, ale k 31.12.2014 neboli dočerpané:

- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2013 RO č. 2/KV,BV:
- IA 28 263: ŠO - obstaranie a technické zhodnotenie DH a NM.....18 066,80 €

zdroj 131C

Počiatočný stav finančných prostriedkov z roku 2012 bol k 1.1.2014 276 798,24 €.

ŠO v roku 2014 čerpala účelovo určené kapitálové výdavky na dobudovanie kaviarne a jej vybavenie technologickými zariadeniami v celkovej hodnote 82 000,00 Eur a dokončila realizáciu zaizolovania skladu reziva v hodnote 4 798,24 Eur.

Kapitálový transfer, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2012 RO č. 2/KV v rámci IA 26 446 - Komplexná rekonštrukcia Štátnej opery v Banskej Bystrici, Program 08T0103 v sume

190 000,00 Eur odviedla na základe listu MK - 127/2014-340/17442 zo dňa 16.10.2014 späť na účet zriaďovateľa.

ŠO dočerpala v roku 2014 všetky finančné prostriedky z roku 2012 (Z 131C).

zdroj 131B

ŠO mala na účte KV zostatok nevyčerpaných finančných prostriedkov z roku 2010 zdroj 131B k 1.1.2014 vo výške 1 990,63 €. Uvedený zostatok tvorili investičné akcie, o ktoré bol ŠO v roku 2011 upravený rozpočet, ale k 31.12.2013 neboli dočerpáné:

- zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v roku 2011 RO č. 5/KV,BV :

IA 27 467: ŠO BB nákup osobného automobilu1 407,78 €

IA 27 464: ŠO BB elektrická brána s rampou.....582,85 €

Tieto finančné prostriedky vrátila ŠO na účet zriaďovateľa pri zúčtovaní finančných prostriedkov v súlade s § 24 ods. 9 Zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Na účte č. 70004000663/8180 IBAN: SK5381800000007000400663 – kapitálové výdavky zo ŠR bol k 31.12.2014 nasledovný stav 82 083,40 €.

Tieto finančné prostriedky predstavujú zostatok nevyčerpaného kapitálového transferu, o ktorý bol ŠO upravený rozpočet v rokoch 2013 a 2014.

zdroj 46

Počas kalendárneho roka 2014 ŠO vyčerpala zo zdroja 46 na kapitálové výdavky 28 823,91 €. Uvedené finančné prostriedky ŠO čerpala na dofinancovanie vybavenia divadelnej kaviarne technologickými zariadeniami, obstaranie vertikálnych žalúzií a montáž vodomeroch do divadelnej kaviarni. Ďalej čerpala ŠO vlastné finančné prostriedky na nákup príslušenstva hudobných nástrojov - 4ks dusítka pre lesné rohy, na dofinancovanie rozšírenia pamäte počítačov, na dofinancovanie výroby filmu k 55. výročiu založenia ŠO, na nákup kolkov pre stavebné povolenie, na dofinancovanie rekonštrukcie a modernizácie strechy ŠO, doplnenie kamery do kamerového systému (Foyer nová budova), rozšírenie operačnej pamäte 4ks RAM, dofinancovanie rekonštrukcie skladu reziva v priestoroch dielní na Jegorovovej ulici a dofinancovanie výstavby novej vrátnice a súvisiacich poplatkov.

Kapitálové prostriedky boli v roku 2014 použité na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, vrátane jeho technického zhodnotenia nasledovne :

Popis kapitálového výdavku programu	z	Kapitálové výdavky				
		vlastné zdr. 46	zdroj 131C	zdroj 131D	zdroj 111	Zdroj 131B

IA 28263 - Obstar.a tech.zhodnotenie DHaNM					
200049/7 Mesto B.Bystrica-stav.urad poplatok - vratnica Jegorovova	100,00				
894/9 Ing.Čulen-spravne popl.-Stavba vratnice	27,96				
895/9 Ing.Čulen-proj.práce+ing.cin. stavba vratnice	1 950,00				
200068/12 Mesto BB-prenajom poz.-stavba vratnice	20,00				
945/10 RAMYS-zal.fa.na inv.akciu vratnica Jegorovova	9 900,00				
kolky na stavebné povolenie-vrát.Jeg.	16,00				
kolok stavba vrátnica	10,00				
1384/12 Slaviak-vodoinst.prace			163,14		
1395/12 Agrostav KV - Autožeriav pre Stavba vrátnice			69,84		
211/3 ADVERTIS s,r,o, dusitko na les roh	630,00				
19/1 RUMANOVSKY-ODB.SLUZBY VO			700,00		
107/2 LION CAR, s.r.o.- automobil mikrobús			27 743,00		
reg. poplatok .políc.na Citroen Jumper			1,80		
reg. poplatok políc.na Citroen Jumper			690,00		
704/7 ALU KOVO-Special sro-realiz.okna v pokladni			3 040,80		
920/9 Mediatech Central Europe - Zvukový mixážny pult s príslušenstvom				23 436,60	
900/9 LED Systém - prekl. svietidiel				722,80	
831/8 BSP Solitions-multif.siet - Multifunkčné sieťové zariadenie HP Enterprise (4 ks tlačiarň)				13 992,00	
932/9 Devilwork - Zaizolovanie skladu reziva, Jegorovova		2 040,00			
1353/12 Devilwork-podlaha do skladu reziva	2 027,36	2 758,24			
Doplnenie zachytávačov snehu na streche budovy ŠO			5 874,87		
IA 28263 - spolu:	14 681,32	4 798,24	38 283,45	38 151,40	0,00
IA 21683 - Obstar.a tech.zhodnotenie DHaNM					
DU 1343/2013 -rozšírenie oper.paäte PC - 4ks RAM	122,40				
IA 21683 - spolu:	122,40	0,00	0,00	0,00	0,00
IA 29990 - Nákup ostatných nehmotných aktív					
83/2 Dona Multimedia-DVD angl.,nem.verzia				3 000,00	
283/4 Dona Multimedia-Authorin				1 980,00	
294/4 LITA-vynal.nakl.LITA-DVD k vyrociu SO	288,00				
295/4 LITA- za pouz.AVZ ukazky diela do DVD	50,00				
398/4 LITA-popl.DVD M.fair lady	233,16			20,00	
397/4 LITA-popl.DVD-V.vdova	305,89				
IA 29990 - spolu:	877,05	0,00	0,00	5 000,00	0,00
IA 3155 - Dostavba a prestavba budovy ŠO v BB					
Technologické vybavenie kaviarne		10 418,40			
LAWEX - interiér a techológ.kaviarne	3 656,30	71 581,60			
554/5 Mikuš-ALMIK vertik.a horizontál žalúzie	1 536,19				
418/4 PBQ-oddelenie el.rozv.kaviarne	987,96				
1527/12 Durec-Harmonia-inz.cinnost	1 465,20				
1527/12 Durec-Harmonia-inz.cinnost	1 611,32				
637/6 Mala-dod. a montaz vodomerov	423,31				
IA 3155 celkom:	9 680,28	82 000,00	0,00	0,00	0,00
IA 27009 - Rekonštrukcia a modernizácia stavieb					
533/5 Š-Strechy - Rekonštruk.a modernizácia strechy ŠO - doplnenie istiacich prvkov	1 580,04				
183/2 HORNEX - Rekonštruk.a modernizácia - úprava pásových okien a dopl.samozatvárača dverí	1 327,87				

IA 27009 - celkom:		2 907,91	0,00	0,00	0,00	0,00
IA 27464 -						
nedočerpané fianačné prostriedky na obstaranie elektrickej brány s rampou						582,85
IA 27464- celkom:		0,00	0,00	0,00	0,00	582,85
IA 27010-						
1282/11 ELIS-kamera foyer		554,95				
IA 27010- celkom:		554,95	0,00	0,00	0,00	0,00
IA 27467 -						
odvedené nedočerpané finančné prostriedky na obstaranie osobného automobilu						1 407,78
IA 27467- celkom:		0,00	0,00	0,00	0,00	1 407,78
IA 26446-						
Komplexná rekonštrukcia ŠO prevod na MK SR			190 000,00	329 595,00		
IA 26446- celkom:		0,00	190 000,00	329 595,00	0,00	0,00
IA 28204 obnova nástrojového vybavenia :						
429/4 Kováčik-Violins-majstr.viola					4 800,00	
300014/6 Jurij Likin Oboissimo-hoboj s príslušenstvom					6 585,00	
DPH - odvedená v tuzemsku z fa 300014/6 Jurij Likin Oboissimo-hoboj s príslušenstvom					1 317,00	
IA 28204 - spolu:		0,00	0,00	0,00	12 702,00	0,00
Celkom výdavky:		28 823,91	276 798,24	367 878,45	55 853,40	1 990,63
Z toho odvedené na účet MK SR:			190 000,00	329 595,00		1 990,63
		28 823,91	86 798,24	38 283,45	55 853,40	0,00
Čerpanie kapitálových výdavkov spolu:		209 759,00				

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na nákup dlhodobého hmotného a nehmotného majetku je uvedený v tabuľke č. 3a MK SR.

Prehľad čerpania kapitálových transferov na investičné akcie za rok 2014 je uvedený podľa jednotlivých zdrojov v nasledovných tabuľkách:

Tabuľka č. 3b - „Prehľad čerpania kapitálových výdavkov na investičné akcie za rok 2014 – kód zdroja 131 – Zo štátneho rozpočtu“ (131C - rozpočtové prostriedky z roku 2012, 131D – rozpočtové prostriedky z roku 2013)

Tabuľka č. 3c - „Prehľad čerpania kapitálových výdavkov na investičné akcie za rok 2014 – kód zdroja 46 – vlastné zdroje“

Tabuľka č. 3d - „Prehľad čerpania kapitálových výdavkov na investičné akcie za rok 2014 – kód zdroja 111 – rozpočtové prostriedky z roku 2014“

3.2.2 Rozbor nákladov

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31. 12. 2014 predstavujú 4 081 393,73 €, t.j. 100,43 % z upraveného ročného rozpočtu.

V porovnaní s rokom 2013 sú náklady v roku 2014 vyššie o 82 517,02 €.

K zvýšeniu nákladov (pri súčasnom znížení iných položiek nákladov) došlo najmä v nasledovných položkách:

- mzdové náklady (účet 521) o 79 442,56 €
(z dôvodu zvýšenia stupníc platových taríf od 1.1.2014 – bližšie v časti mzdové náklady)
- ostatné služby (účet 518) o 64 435,16 €
(najmä z dôvodu zvýšenia nákladov na aut. honoráre a nájom hudobného materiálu)
- zákonné sociálne poistenie (účet 524) o 27 546,20 €
(z dôvodu zvýšenia mzdových nákladov)
- zákonné sociálne náklady (účet 527) o 19 548,21 €
(najmä z dôvodu zvýšenia nákladov na odchodné, ochranné pracovné prostriedky a na PZS)
- odpisy dlh. hmotného a nehmotného majetku (účet 551) o 14 029,44 €

Súčasne došlo k zníženiu nákladov najmä v nasledovných položkách:

- spotreba materiálu (účet 501) o - 39 371,33 €
(z dôvodu nižších nákladov na drobný hmotný majetok)
- opravy a udržovanie (účet 511) o - 34 045,95 €
(najmä z dôvodu zníženia nákladov na opravy a údržbu budov)
- tvorba ostatných rezerv z prev. činnosti (účet 553) o - 28 407,38 €
(z dôvodu zmeny zákona o účtovníctve a postupov účtovania sa v roku 2014 už netvorila rezerva na nevyčerpané dovolenky vrátane odvodov)
- spotreba energie (účet 502) o - 14 743,23 €
(najmä z dôvodu nižších nákladov na elektrickú energiu a plyn)
- cestovné (účet 512) o - 7 297,15 €

(z dôvodu nižších nákladov na zahraničné prac. cesty)

Účtová skupina 50 – Spotrebované nákupy

Náklady na spotrebované nákupy (účtová skupina 50) predstavujú za rok 2014 sumu 398 531,13 €, z toho spotreba materiálu predstavuje sumu 268 034,62 €, spotreba energie sumu 128 452,10 € a predaný tovar sumu 2 044,41 €. V porovnaní s rokom 2013 sú náklady v rámci účtovnej skupiny 50 - spotrebované nákupy v roku 2014 nižšie o 53 792,11 €, čo je spôsobené najmä znížením nákladov na spotrebu materiálu (účet 501) o 39 371,33 €, (z dôvodu nižších nákladov na drobný hmotný majetok), ako aj znížením nákladov na spotrebu energie o 14 743,23 € (najmä nákladov na elektrickú energiu a plyn). Náklady na predaný tovar (účet 504) predstavujú náklady na predané bulletinov a sú vyššie oproti roku 2013 o 322,45 €, čomu zodpovedá príslušné zvýšenie tržieb za tovar (účet 604) t.j. tržieb z predaja bulletinov o 697,38 €.

Účtová skupina 51 – Služby

Náklady na služby (účt. skupina 51) predstavujú za rok 2014 sumu 702 580,80 €, v tom najväčšiu položku tvoria ostatné služby účet 518 v sume 636 508,13 €. V porovnaní s rokom 2013 sú náklady v rámci účtovnej skupiny 51 - služby v roku 2014 vyššie o 21 965,01 € a to najmä z dôvodu zvýšenia nákladov na ostatné služby (účet 518) o 64 435,16 €, (pri súčasnom znížení nákladov na opravy a udržovanie, na cestovné a nákladov na reprezentáciu). Ide najmä o zvýšenie nákladov na autorské honoráre, nájom hudobného materiálu, revízie, prepravné a iné. Náklady na cestovné (účet 512) predstavujú k 31. 12. 2014 sumu 24 790,74 € a sú o 7 297,15 € nižšie ako v roku 2013 z dôvodu zníženia nákladov na zahraničné pracovné cesty.

V rámci opráv a údržby (účet 511) v celkovej sume 38 605,94 € sa realizovali opravy v nasledovnom rozsahu:

• opravy a údržba budov	13 018,34 €
• opravy a údržba motorových vozidiel	15 585,65 €
• opravy a údržba hudobných nástrojov	3 792,78 €
• opravy DIHM a DHM	6 209,17 €

V porovnaní s rokom 2013 sú náklady na opravy a udržovanie v roku 2014 nižšie o 34 045,95 € a to najmä z dôvodu nižších nákladov na opravu budov.

Náklady na reprezentáciu (účet 513)

	v €	
upravený rozpočet na r. 2014	2 670,00	
skutočnosť k 31. 12. 2014	2 675,99	z toho hradené z darov 6,00 €
skutočnosť k 31. 12. 2013	3 803,04	z toho hradené z darov 13,00 €

Náklady na reprezentačné účely predstavujú náklady na reprezentáciu pri realizácii jednotlivých premiér inscenácií a koncertov, náklady na reprezentáciu pri realizácii festivalu ZHZ a festivalu BBHD ako aj náklady na občerstvenie účastníkov porád a iných pracovných príležitostí.

V roku 2014 boli náklady na reprezentáciu čerpané vo výške 100,22 % z upraveného ročného rozpočtu a sú o 1 127,05 € nižšie ako v roku 2013.

Účtovná skupina 52 – osobné náklady

Osobné náklady (účt. skupina 52) predstavujú k 31. 12. 2014 sumu 2 665 467,32 € a sú v porovnaní s rokom 2013 vyššie o 128 982,57 €, čo je spôsobené zvýšením mzdových nákladov o 79 442,56 € (účet 521), zvýšením odvodov o 27 546,20 € (účet 524), zvýšením nákladov na ostatné sociálne poistenie - DDS o 2 445,60 Eur (účet 525) a zvýšenie nákladov na zákonné sociálne náklady o 19 548,21 € (účet 527).

Mzdové náklady

Počet zamestnancov Štátnej opery je určený orientačným ukazovateľom Ministerstva kultúry SR. V roku 2014 bol orientačný ukazovateľ v počte 216,5 zamestnancov. Skutočný priemerný prepočítaný počet k 31.12.2014 bol 209,1 zamestnancov.

Stanovený orientačný ukazovateľ zamestnancov v počte 216,5 bol v roku 2014 dodržaný a nebol prekročený.

Mzdové náklady /vrátane OON/ za rok 2014 predstavujú sumu 1 834 296,40 €, čo predstavuje 100,07 % z upraveného ročného rozpočtu. Z toho mzdy k 31. 12. 2014 sú v sume 1 812 322,50 €, čo je 100 % upraveného rozpočtu a OON sú v sume 21 973,90 €, čo je 106,38 % z ročného rozpočtu.

Mzdové náklady boli v sume 1 649 464,90 € financované bežným transferom /z toho mzdy v sume 1 627 491,00 € a OON v sume 21 973,90 €/.

Čerpanie mzdových prostriedkov je vyššie oproti roku 2013 o 79 442,56 €, z toho na mzdy bolo vyčerpané viac o 79 975,57 € a OON menej o 533,01 €. Zvýšené čerpanie finančných prostriedkov na mzdy bolo v súlade so Zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov – zmena stupníc platových taríf od 1. 1. 2014, postup do vyšších platových stupňov na základe rastu odbornej praxe.

Priemerná mzda za rok 2014 je vo výške 722,27 € a oproti roku 2013 je vyššia o 33,79 €.

Štátna opera	skut.r. 2013	upr.rozpočet 2014	skut. 2014	Index
	v Eurách	v Eurách	v Eurách	2014/2013
MZDY	1 732 346,93	1 812 322,50	1 812 322,50	1,05
OON	22 506,91	20 656,81	21 973,90	0,98
MZD. PROST.spolu	1 754 853,84	1 832 979,31	1 834 296,40	1,05
PRIEM.MZDA	688,48	697,58	722,27	1,05
POČET ZAMEST.	209,7	216,5	209,1	1
AUT.HONOR. Vráta ne DPH	258 548,67	300 000,00	312 649,45	1,21
Mzdy-podn.činnosť	246,38		0	0

Čerpanie mzdových nákladov a autorských honorárov podľa jednotlivých úsekov v €:

Úsek	Mzdy	OON	MP celkom	Aut.honoráre vrátane DPH	podn.činn.
um. úsek	1 234 895,73	19 122,65		312 649,45	
scénografia	99 417,72	1 128,00			
hosp. správa	126 986,21	0			
administratíva	338 258,82	1 117,10			
doprava	12 764,02	606,15			
Spolu ŠO:	1 812 322,50	21 973,90	1 834 296,40	312 649,45	0,00

Prehľad o zamestnancoch a čerpaní mzdových prostriedkov je uvedený v tab. č. 2 MK SR.

Práca nadčas vykonávaná na jednotlivých úsekoch.

Práca nadčas bola nariaďovaná v súlade so Zákonníkom práce najviac 150 hodín na zamestnanca. Oproti roku 2013 sa nadčasová práca zvýšila o 42 hodín.

V tabuľke je uvedená práca nadčas na jednotlivých úsekoch, ako aj porovnanie s rokom 2013.

ÚSEK	rok 2013	rok 2014
UTP	4 283,75	4 007,50
scénografia	625,50	398,25
hosp. správa	3 057,25	3 003,25
doprava	163,25	258,25
administratíva	1 228,25	1 732,75
Celkom ŠO:	9 358,00	9 400,00

Skutočné náklady na poistné na zdravotné a sociálne poistenie z hlavnej činnosti sú v roku 2014 vyššie o 27 546,20 € ako v roku 2013. K zvýšeniu nákladov na zdravotné a sociálne poistenie došlo z dôvodu zvýšenia mzdových nákladov. Záonné sociálne poistenie (účet 524) v sume 637 641,75 € zahŕňa:

	v €
zdravotné poistenie	185 014,39
nemocenské poistenie	25 778,12
starobné poistenie	259 618,87
invalidné poistenie	48 238,54
úrazové poistenie	14 879,66
poistenie v nezamestnanosti	16 037,06
poistenie do rez. fondu	88 075,11

Ostatné sociálne poistenie

Na účte 525 - ostatné sociálne poistenie v sume 27 391,80 € sú náklady organizácie na príspevok zamestnancom na DDS, ktoré sú o 2 445,60 € vyššie ako v roku 2013.

Záonné sociálne náklady

Náklady na účte 527 – Záonné sociálne náklady v sume 166 137,37 € k 31. 12. 2014 predstavujú najmä náklady na stravovanie zamestnancov v sume 107 365,39 €, prídely do sociálneho fondu v sume 24 551,87 €, náklady na ochranné pracovné prostriedky v sume 8 426,42 €, náhradu príjmu pri dočasnej PN v sume 9 919,55 €, náklady na pracovnú zdravotnú službu v sume 5 434,64 € a náklady na vyplatené odchodné v sume 10 439,50 €. V roku 2014 bolo vyplatené odchodné šiestim zamestnancom, odstupné nebolo v roku 2014 vyplatené.

V porovnaní s rokom 2013 sú zákon. sociálne náklady v roku 2014 vyššie o 19 548,21 € najmä z dôvodu vyšších nákladov na odchodné, nákladov na ochranné pracovné prostriedky, (mimoriadny nákup v súvislosti s realizáciou premiéry opery G.Bizet: Lovci perál), nákladov na pracovnú zdravotnú službu ako aj nákladov na prídely do sociálneho fondu.

Účtová skupina 53 – Dane a poplatky

Náklady na dane a poplatky predstavujú k 31. 12. 2014 sumu 23 598,08 €, čo je o 238,29 € viac ako v roku 2013. Zahrňujú daň z nehnuteľností (účet 532) v sume 16 273,85 € a ostatné dane a poplatky (účet 538) v sume 7 324,23 €, v tom poplatky za komunálny odpad v sume 3 660,80 €, poplatok za psa v sume 36,- €, miestny poplatok za ubytovanie v sume 30,40 €, poplatky za diaľnice v sume 250,- €, poplatky za mýto v sume 648,41 €, koncesionárske poplatky v sume 955,92 €, kolky v sume 36,- €, správne poplatky v sume 103,- €, poplatok za znečistenie ovzdušia v sume 10,- € a úhrada DPH za rok 2013 podľa rakúskej legislatívy v sume 765,00 € v zmysle zmluvy o umeleckom hosťovaní uzatvorenej so spolkom AMICI DEL BELCANTO Neunkirchen za koncertné uvedenie opery „G. Verdi: LUISA MILLER“ dňa 6. 4. 2013 v Stadthalle Ternitz v Rakúsku, ďalej predpis DPH za rok

2014 podľa rakúskej legislatívy v sume 63,70 € v zmysle „Zmluvy o umeleckom hosťovaní“ za odohraný koncert „V čarovnej ríši tónov“ dňa 9. 10. 2014 v Rakúsko-slovenskom kultúrnom spolku vo Viedni a predpis DPH za rok 2014 podľa rakúskej legislatívy v sume 765,- € na základe „Zmluvy o umeleckom hosťovaní“ uzatvorenej so spolkom AMICI DEL BELCANTO Neunkirchen za koncertné uvedenie opery „Maria Stuarda“ dňa 8. 11. 2014 v Stadthalle Ternitz. Zvýšené náklady na dane a poplatky v porovnaní s rokom 2013 sú najmä z dôvodu úhrady vyššie uvedenej dane z pridanej hodnoty ako aj z dôvodu zvýšenia nákladov na poplatky za komunálny odpad.

Účtová skupina 54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť predstavujú k 31. 12. 2014 sumu 6,31 € a sú oproti roku 2013 nižšie o 3 090,19 € a to najmä z dôvodu, že Štátnej opere nevznikla povinnosť uhradiť odvod za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím. Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť zahŕňajú k 31.12.2014 zostatok na účte 548 - ostatné náklady na prevádzkovú činnosť v sume 0,01 € (cenový rozdiel k DPH) a zostatok na účte manká a škody (účet 549) v sume 6,30 € (bližšie v časti manká a škody).

Manká a škody

	v €
skutočnosť k 31. 12. 2014	6,30
skutočnosť k 31. 12. 2013	12,60

Stav na účte manká a škody (účet 549) k 31. 12. 2014 v sume 6,30 € predstavuje škodu, ktorá bola spôsobená odcudzením vstupnej čipovej karty na vchodové dvere do novej budovy Štátnej opery. Spôsobená škoda bola zamestnancovi zosobnená.

Účtová skupina 55 – Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia

Náklady v rámci účtovej skupiny 55 v sume 280 361,90 € zahŕňajú k 31. 12. 2014 odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku (účet 551) v sume 275 805,15 €, tvorbu ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti (účet 553) v sume 4 244,41 € (rezervu na odchodné, na energie a iné) a tvorbu ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti (účet 558) v sume 312,34 €. Ide o opravnú položku k odberateľom. V porovnaní s rokom 2013 sú náklady v rámci účtovej skupiny 55 v roku 2014 nižšie o 14 252,40 € a to najmä z dôvodu nižších nákladov na tvorbu ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti o 28 407,38 (z dôvodu zmeny zákona o účtovníctve a postupov účtovania sa už v roku 2014 netvorila rezerva na nevyčerpané dovolenky vrátane odvodov), pri súčasnom zvýšení nákladov na odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku o 14 029,44 €.

Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	v €
upravený rozpočet na r. 2014	275 000,00
skutočnosť k 31. 12. 2014	275 805,15
skutočnosť k 31. 12. 2013	261 775,71

V odpisoch dlhodobého hmotného a nehmotného majetku došlo k 31. 12. 2014 k čerpaniu celoročného upraveného rozpočtu vo výške 100,29 %. Odpisy sú v roku 2014 v oproti roku 2013 vyššie o 14 029,44 €.

Pri odpisovaní dlhodobého hmotného a nehmotného majetku postupuje ŠO podľa § 28 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a podľa § 30 Opatrenia MF SR z 8. augusta 2007 číslo MF 16786/2007-31 (FS 9/2007), ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre RO, PO, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení Opatrenia MF SR č. 25189/2008-311 zo 17. decembra 2008 (FS č. 13/2008), v znení Opatrenia MF SR č. 24240/2009-31 z 9. decembra 2009 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 15/2009, v znení Opatrenia MF SR č. 24141/2011-31 z 23. decembra 2011 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 13/2011, v znení Opatrenia MF SR č. 19324/2012-31 z 13. decembra 2012 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 10/2012 a v znení Opatrenia MF SR č. 19568/2013-31 z 11. decembra 2013 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 12/2013. Z dôvodu legislatívnej zmeny uplatňujeme už od 1.1.2005 účtovné odpisy (t.j. nepostupujeme pri odpisovaní dlhodobého hmotného a nehmotného majetku podľa doby odpisovania a odpisových sadziieb v zmysle zákona o dani z príjmov).

Účtová skupina 56 – Finančné náklady

Účtová skupina 56 – Finančné náklady v celkovej sume 7 604,61 € zahŕňa k 31. 12. 2014 náklady na kurzové straty (účet 563) v sume 10,01 € a ostatné finančné náklady (účet 568) v sume 7 594,60 €, v tom náklady na povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel v sume 1 719,88 € a havarijné poistenie motorových vozidiel v sume 4 489,38 €, náklady na poistenie majetku v sume 21,49 €, náklady na poistenie osôb v sume 1 028,71 € a bankové poplatky v sume 335,14 € (plus bankové poplatky na podnikateľskú činnosť v sume 0,10 €). V porovnaní s rokom 2013 sú finančné náklady k 31. 12. 2014 vyššie o 823,55 €, najmä z dôvodu vyšších nákladov na havarijné poistenie motorových vozidiel a nákladov na poistenie osôb.

skupina 59 – dane z príjmov

Náklady v rámci účtovej skupiny 59 – dane z príjmov predstavujú v roku 2014 len náklady na účte 591 – daň z príjmu v sume 3 243,58 €, ide o daň z úrokov z vkladov na bežných účtoch a daň z prenájmu priestorov. Náklady na účte 591 sú v porovnaní s rokom

2013 vyššie o 1 642,30 € a to najmä z dôvodu vyšších tržieb z prenájmu priestorov, ktoré sú aj u príspevkových organizácií predmetom dane z príjmu právnických osôb.

Podrobný prehľad o štruktúre nákladov ŠO k 31. 12. 2014 v porovnaní s upraveným rozpočtom na rok 2014 a skutočnosťou k 31. 12. 2013 je uvedený v tabuľke č. 1A / MK SR.

Prehľad o nákladoch na prevádzku budov je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Náklady na prevádzku budov za rok 2014

Analytika nákladov		Sledované objekty - názov				
		Národná	Jegorovova	Švantnerova - byt	Hala na Zvolenskej ceste	S P O L U
a		1	2	3	4	7
Náklady		474 725,86	112 148,31	2 768,75	13 129,46	602 772,38
v tom:						
501	spotr.materiálu	18 481,97	2 466,88	6,19		20 955,04
502	spotreba energie	96 400,83	30 332,40	1 275,43	443,44	128 452,10
511	opravy a udržovanie	12 697,86	2 940,05	291,76		15 929,67
518	ostatné služby (bez výkonov spojov)	30 538,12	15 097,67	360,22	12 686,02	58 682,03
52	osobné náklady	136 807,74	47 479,32			184 287,06
53	dane a poplatky	13 078,93	7 856,65	116,99		21 052,57
54	ostatné náklady na prev. činnosť	6,30				6,30
551	odpisy DLHM	165 905,11	4 595,34	604,08		171 104,53
553	tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	809,00	1 380,00	114,08		2 303,08
568	ostatné fin. náklady					0,00
653	zúčtov. ost. rezerv z prev. činnosti	3 963,64	1 953,79	0,00		5 917,43
682	výnosy z kapital. transf. zo štát. rozp.	167 769,05	2 053,10	0,00		169 822,15
Výnosy		171 732,69	4 006,89	0,00	0,00	175 739,58

3.2.3. Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

v €

upravený rozpočet na r. 2014	232 082,00
skutočnosť k 31. 12. 2014	249 748,92
skutočnosť k 31. 12. 2013	277 420,37

Skutočné tržby a vlastné výnosy k 31. 12. 2014 v sume 249 748,92 € sú o 17 666,92 € vyššie ako upravený rozpočet vlastných výnosov na rok 2014, čo predstavuje plnenie ročných plánovaných tržieb a výnosov na 107,61 %.

Skutočné tržby a vlastné výnosy k 31. 12. 2014 sú o 27 671,45 € nižšie ako skutočné tržby a vlastné výnosy v roku 2013 a to najmä z dôvodu nižších tržieb za zahraničné zájazdy. Napriek ukončeniu spolupráce s predchádzajúcim organizátorom umeleckého hostovania sólistov ŠO v Japonsku, sa podarilo v roku 2014 zachovať spoluprácu ŠO s Japonskom, aj keď v januári 2014 mali naši umelci možnosť uviesť v Japonsku len jeden koncert, čo sa prejavilo aj na vyššie uvedenom znížení vlastných tržieb a výnosov.

Okrem vyššie uvedenej sumy výnosov boli k 31. 12. 2014 prevzaté od návštevníkov predstavení kultúrne poukazy v celkovej hodnote 6 328,- €, (v roku 2013 to bolo v sume 9 132,- €). Tržby a výnosy za rok 2014 by predstavovali spolu s hodnotou kultúrnych poukazov sumu 256 076,92 €.

Z hľadiska štruktúry tržieb a výnosov najväčší podiel majú:

v €

• tržby za vlastné predstavenia (vrátane ZHZ)	166 722,54
z toho: tržby za zahraničné zájazdy	32 778,24
• zúčtovanie ost. rezerv z prevádzkovej činnosti	34 255,87
• tržby za prenájom sály, ost. priestorov, pozemkov a hnut. vecí	21 815,40
• tržby za hosťujúce súbory (vrátane hosť. súborov v rámci ZHZ)	13 191,80
• aktivácia materiálu a tovaru	3 918,91
• tržby za požičiavanie kostýmov a ost. javiskových potrieb	3 473,50
• tržby za predaj bulletinov	3 420,05
• ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 044,61
• výnosy z bež. transferov od ost. subj. mimo verejnej správy	556,00

Na účte 648 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti v sume 2 044,61 € sú zahrnuté najmä výnosy z náhrad z poistného plnenia v sume 1 989,23 €, ďalej ostatné výnosy za zberné suroviny v sume 49,30 € a ostat. výnosy za zosobnené manká a škody v sume 6,08 €.

Na účte 687 – Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy je k 31. 12. 2014 v sume 556,00 € zahrnuté použitie darovaných finančných prostriedkov na úhradu rozpočtom nezabezpečených bežných výdavkov v sume 556,- €.

Podrobný prehľad o štruktúre tržieb a výnosov za rok 2014 v porovnaní s rokom 2013 a upraveným rozpočtom na rok 2014 je uvedený v tabuľke č. 1 B/MK SR.

3.2.4. Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Štátna opera dosiahla z hlavnej činnosti k 31. 12. 2014 kladný hospodársky výsledok. Rozdiel medzi výnosmi vrátane bežného transferu v sume 4 081 444,06 € a nákladmi v sume 4 081 393,73 € predstavuje zisk v sume + 50,33 €.

V rovnakom období minulého roka t.j. k 31. 12. 2013 bol vykázaný kladný hospodársky výsledok v sume + 41 073,23 €.

Prehľad o výnosoch, nákladoch a hospodárskom výsledku k 31.12.2014 v porovnaní s rokom 2013 poskytuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31. 12. 2014 v €			Skutočnosť k 31. 12. 2013 v €		
	hl. činnosť	podnik.čin.	spolu	hl. činnosť	podnik.čin.	spolu
1. Náklady spolu	4 081 393,73	0,10	4 081 393,83	3 998 876,71	427,23	3 999 303,94
2. Výnosy bez výnosov	249 748,92	0,06	249 748,98	277 420,37	645,00	278 065,37
z bež. a kap. transferu						
3. Výnosy z BT zo ŠR	3 602 383,00		3 602 383,00	3 553 507,65		3 553 507,65
4. Výnosy z KT zo ŠR	229 312,14		229 312,14	209 021,92		209 021,92
5. Výnosy spolu	4 081 444,06	0,06	4 081 444,12	4 039 949,94	645,00	4 040 594,94
6. Hosp. výsledok (5-1)	50,33	-0,04	50,29	41 073,23	217,77	41 291,00
7. % sebestačnosti	6,12		6,12	6,94		6,95

Celkové náklady ŠO na hlavnú činnosť k 31. 12. 2014 predstavujú 4 081 393,73 € t.j. 100,43 % z upraveného ročného rozpočtu (bližšie v časti 3. 2. 2 Rozbor nákladov).

Celkové výnosy ŠO vrátane výnosov z bežného a kapitálového transferu predstavujú k 31. 12. 2014 sumu 4 081 444,06 €, čo je 100,43 % z celkových ročných plánovaných výnosov.

Skutočné tržby a vlastné výnosy /bez výnosov z bežného a kapitálového transferu/ k 31. 12. 2014 dosiahli sumu 249 748,92 €, čo predstavuje 107,61 % z plánovaných ročných tržieb a výnosov (bližšie v časti 3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov).

Ako vidieť z predchádzajúceho prehľadu v roku 2014 došlo v porovnaní s rokom 2013 k zníženiu percenta sebestačnosti zo 6,94 % na 6,12 % a to najmä z dôvodu zvýšenia nákladov oproti roku 2013.

3.2.5. Prioritné projekty a ich plnenie

K 30.6.2014 bola uvoľnená Ministerstvom kultúry SR na prioritné projekty suma 100 000,00 € v rámci prvkov 08T0103, 08T0104 a 08T010B nasledovne:

upravený rozpočet k 31.12.2014

kategória 630 – tovary a služby v €	
prvok 08T0103	85 000,00
prvok 08T0104	10 000,00
prvok 08T010B	5 000,00

vyčerpané (uhradené) k 31.12.2014

kategória 630 – tovary a služby v €	
	85 000,00
	10 000,00
	5 000,00

Prvok 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Plán r. 2014	Skutočnosť k 31.12.2014
Počet podporených projektov	výstup	ks	3	3

Prostriedky z programu 08T0103 boli účelovo určené na tieto aktivity:

Názov projektu:

„G. Bizet: Lovci perál“	30 000,- €
„A.Dvořák: Rusalka“	30 000,- €
„55. Výročie založenia Štátnej opery v Banskej Bystrici“	25 000,- €

V prvom polroku 2014 uviedla ŠO premiéru opery **A. Dvořák: Rusalka** a v rámci hudobného festivalu **Zvolenské hry zámocké** uviedla premiéru opery **G. Bizet: Lovci perál**. Slávnostný koncert k 55. výročiu založenia ŠO sa uskutočnil v druhom polroku 2014 .

Prvok 08T0104 Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Plán r. 2014	Skutočnosť k 31.12.2014
Počet podporených projektov	výstup	ks	1	1

Prostriedky z programu 08T0104 boli účelovo určené na tieto aktivity:

Názov projektu:

„Umelecké hosťovanie Štátnej opery v zahraničí“	10 000,- €
---	------------

V rámci prvého polroka 2014 uviedla ŠO v Maďarsku v Osvetovom stredisku J. Attilu Šalgotárján predstavenie G. Verdi: Macbeth. V druhom polroku ŠO hosťovala v Rakúsku .

Prvok 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok

Názov ukazovateľa	Typ	Merná jednotka	Plán r. 2014	Skutočnosť k 31.12.2014
Počet podporených projektov	výstup	ks	1	1

Prostriedky z programu 08T010B boli účelovo určené na tieto aktivity:

Názov projektu:

„Obnova nástrojového vybavenia“

5 000,00 €

ŠO vyčerpala v rámci uvedeného projektu v roku 2014 plnú čiastku účelovo určených finančných prostriedkov 5 000,00 Eur na údržbu a opravu hudobných nástrojov.

Jednotlivé projekty sú podrobne vyhodnotené v časti 3.1 Činnosti/produkty organizácie a ich náklady.

3.3 Výdavky organizácie

3.3.1 Výdavky organizácie podľa ekonomickej klasifikácie

Rozpočet na rok 2014 bol Štátnej opere oznámený listom č. MK-83/2014-340/1539 zo dňa 24. januára 2014 v ktorom Ministerstvo kultúry SR určilo záväzné a orientačné ukazovatele štátneho rozpočtu pre rok 2014.

V priebehu roka 2014 bol rozpočet ŠO niekoľkokrát upravený.

V rámci prvku 08T* zvýšilo Ministerstvo kultúry SR Štátnej opere rozpočet záväzných ukazovateľov „Rozpočtovým opatrením č. 1“ o 100 000,00 Eur. Uvedené finančné prostriedky boli určené na realizáciu prioritných projektov. Podrobný rozpis je uvedený v časti „3.2.1. Plnenie ukazovateľov rozpočtu“ .

a) Bežné výdavky

ŠO bol upravený bežný transfer k 31.12.2014 na sumu 3 602 383,00 €. ŠO vyčerpala v priebehu roka 2014 rozpočet vo plnej výške 3 602 383,00 € .

Bežné výdavky podľa jednotlivých programov 08S0101, 08T0103, 08T0104 a 08T010B boli k 31.12.2014 použité v súlade s ich účelovým určením. Ďalšie záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu t. j. bežné výdavky celkom (600) a ukazovateľ – mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610) boli k 31.12.2014 dodržané.

Rekapitulácia bežných výdavkov ŠO podľa zdrojov, jednotlivých programov a ekonomickej klasifikácie k 31.12.2014 v €

Kód			Položka	Schválený rozpočet 2014	Upravený rozpočet k 31.12. 2014	Čerpanie k 31.12. 2014
Zdroj	Program	Prvok				
A	b	c	d	1	2	3
111	08S	0101	312 001	3 595 925,00	3 502 383,00	3 502 383,00
111	08S	0101	610	1 586 595,00	1 627 491,00	1 627 491,00
111	08S	0101	620	561 630,00	656 478,30	656 478,30
111	08S	0101	630	1 427 700,00	1 201 945,91	1 201 945,91
111	08S	0101	640	20 000,00	16 467,79	16 467,79
Spolu	08S	0101	600	3 595 925,00	3 502 383,00	3 502 383,00
111	08T	0103	312001	0,00	85 000,00	85 000,00
111	08T	0103	630	0,00	85 000,00	85 000,00
Spolu	08T	0103	600	0,00	85 000,00	85 000,00
111	08T	0104	312 001	0,00	10 000,00	10 000,00
111	08T	0104	630	0,00	10 000,00	10 000,00
Spolu	08T	0104	600	0,00	10 000,00	10 000,00
111	08T	010B	312 001	0,00	5 000,00	5 000,00
111	08T	010B	630	0,00	5 000,00	5 000,00
Spolu	08T	010B	600	0,00	5 000,00	5 000,00
111	Spolu		312001	3 595 925,00	3 602 383,00	3 602 383,00
111	Spolu		600	3 595 925,00	3 602 383,00	3 602 383,00
46	08S	0101	200	190 467,00	190 467,00	190 467,00
46	08S	0101	610	77 784,00	184 831,50	130 208,09
46	08S	0101	620	28 741,00	0,00	0,00
46	08S	0101	630	5 242,00	4 541,84	4 476,69
Spolu	08S	0101	600	111 767,00	189 373,34	134 684,78
Spolu	08S		600	3 707 692,00	3 691 756,34	3 637 067,78
Spolu	08T		600	0,00	100 000,00	100 000,00
SPOLU			600	3 707 692,00	3 791 756,34	3 737 067,78

b) Kapitálové výdavky

Podrobný prehľad o čerpaní kapitálových výdavkov k 31.12.2014 je uvedený v časti 3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu.

Nasledovná tabuľka uvádza sumárny prehľad o čerpaní kapitálových výdavkov k 31.12.2014 podľa jednotlivých zdrojov a ekonomickej klasifikácie.

Rekapitulácia stavu kapitálových výdavkov ŠO podľa zdrojov a ekonomickej klasifikácie k 31.12.2014 v €

Zdroj a program	Presunuté fin.	Presunuté fin.	Presunuté fin.	Ekonomická klasifikácia	Rozpočet	Rozpočet	Čerpanie k 31.12.2014	Zostatok na danej EK
	prostr. z r.2011 do roku 2014	prostr. z r.2012 do roku 2014	prostr. z r.2013 do roku 2014		schválený	upravený		k 31.12.2014
Program 08S0101								
Zdroj 131B – KV – z roku 2011, ktoré boli presunuté do roku 2014								
Investičná akcia 27 467	1 407,78			714001			0,00	Vrátené do rozpočtu zriaďovateľa
Investičná akcia 27 464	582,85			717001			0,00	Vrátené do rozpočtu zriaďovateľa
Spolu zdroj 131B	1 990,63						0,00	
Zdroj 131C – KV – z roku 2012, ktoré boli presunuté do roku 2014								
Investičná akcia 28 263		380,20		713004			380,20	0,00
Investičná akcia 28 263		4 418,04		717002			4 418,04	0,00
Investičná akcia 3155		24 000,00		713004		-13 581,60	10 418,40	0,00
Investičná akcia 3155		58 000,00		717001		13 581,60	71 581,60	0,00
Spolu zdroj 131C		86 798,24					86 798,24	0,00
Program 08T0103								
Zdroj 131C								
Investičná akcia 26 446		190 000,00		716			0,00	Vrátené do rozpočtu zriaďovateľa
Spolu Zdroj 131C		276 798,24					86 798,24	0,00
Zdroj 131D – KV – z roku 2013, ktoré boli presunuté do roku 2014								
Investičná akcia 28 263			56 350,25	713004			29 134,80	18 066,80
				717001			232,98	
				717002			8 915,67	
Spolu zdroj 131D			56 350,25				38 283,45	18 066,80
Program 08T0103								
Zdroj 131D								
Investičná akcia 26 446			329 595,00	716			0,00	Vrátené do rozpočtu zriaďovateľa
Spolu Zdroj 131D			385 945,25				38 283,45	18 066,80
Program 08S0101								
Investičná akcia 28 263						99 870,00	38 151,40	61 718,60
Program 08T010B								
Investičná akcia 28 204						15 000,00	12 702,00	2 298,00
Program 08T0103								
Investičná akcia 29 990						5 000,00	5 000,00	0,00
Zdroj 111 - KV 2014					0,00	119 870,00	55 853,40	64 016,60
Zdroj 46				710	78 700,00	1 093,66	28 823,91	0,00
Zdroj 1* spolu:	1 990,63	276 798,24	385 945,25		0,00	119 870,00	180 935,09	82 083,40

4 HODNOTENIE FONDOV ORGANIZÁCIE

Prehľad o stave, tvorbe a použití jednotlivých fondov v roku 2014 poskytuje nasledovná tabuľka:

	Stav k 1. 1. 2014	Tvorba	Použitie	v € Stav k 31. 12. 2014
Zákonný rezervný fond	148 218,60	41 291,-	-	189 509,60
Sociálny fond	7 150,99	24 551,87	24 632,72	7 070,14

Zákonný rezervný fond

Stav zákonného rezervného fondu Štátnej opery k 1. 1. 2014 bol 148 218,60 €.

V roku 2014 bol zákonný rezervný fond tvorený nasledovne:

- z výsledku hospodárenia z hlavnej činnosti za rok 2013 v sume 41 073,23 €
- z výsledku hospodárenia z podnikateľskej činnosti za rok 2013 v sume 217,77 €.

V roku 2014 nebol zákonný rezervný fond čerpaný.

Zostatok rezervného fondu ŠO k 31. 12. 2014 je 189 509,60 €.

Vzhľadom na zmenu legislatívy v predchádzajúcich rokoch rezervný fond príspevkovej organizácie sa tvorí len z výsledku hospodárenia príspevkovej organizácie (§ 25 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Rezervný fond príspevkovej organizácie možno použiť len na vysporiadanie straty príspevkovej organizácie. To znamená, že darované finančné prostriedky už nie sú zdrojom rezervného fondu.

Prehľad o darovaných finančných prostriedkoch, resp. nepeňažných daroch je uvedený v časti 3.2.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov (účet 687 – Výnosy z bež. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy).

Sociálny fond (záväzky voči sociálnemu fondu)

Stav sociálneho fondu ŠO k 1. 1. 2014 bol 7 150,99 €, z toho reálne použiteľné boli zdroje v sume 5 212,99 €, rozdiel v sume 1 938,00 € predstavovali nesplatené pôžičky.

V súlade s internou smernicou Štátnej opery o tvorbe a použití sociálneho fondu bol sociálny fond v roku 2014 tvorený nasledovne:

	v €
- vo výške 1% z úhrnu funkčných plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu v roku 2014 (povinný prídel podľa § 3 ods. 1, písm. a) zákona 152/94 Z. z. v znení noviel)	16 367,91
- vo výške 0,5 % z úhrnu funkčných plátov (prídel podľa §3 ods. 1, písm. b) zákona 152/94 Z. z. v znení noviel)	8 183,96

Prostriedky sociálneho fondu boli v roku 2014 použité na stravovanie zamestnancov v sume 15 809,38 €, pričom príspevok na jeden stravný lístok predstavoval 0,31 €. Stravovanie bolo aj naďalej zabezpečované prostredníctvom firmy LE CHEQUE DEJENUER, s.r.o. Bratislava.

Ďalej boli prostriedky sociálneho fondu použité:	v €
- na zabezpečenie pitného režimu v sume	1 400,26
- na pokrytie nákladov spojených s občerstvením zamestnancov (obed) pri príležitosti 55. výročia založenia Štátnej opery v sume	1 613,08
- na dopravu v sume	4 752,00
- na sociálne výpomocce v sume	842,00
- na darčkové kupóny	196,00
- na kytice a vence v sume	20,00

Prostriedky sociálneho fondu boli v roku 2014 použité celkom v sume 24 632,72 €.

Aj v priebehu v roka 2014 boli poskytované zamestnancom návratné pôžičky zo sociálneho fondu celkom v sume 4 080,00 €.

Prehľad o poskytnutých a splatených pôžičkách je uvedený v nasledujúcej tabuľke(v €):

Pôžičky	Nesplatené k 1. 1. 2014	Poskytnuté v roku 2014	Splatené v roku 2014	Nesplatené k 31. 12. 2014
zo soc. fondu	1 938,00	4 080,00	4 386,00	1 632,00

Stav sociálneho fondu k 31. 12. 2014 je 7 070,14 €, z toho reálne použiteľné sú zdroje v sume 5 438,14 €, rozdiel v sume 1 632,00 € predstavujú nesplatené pôžičky.

5 PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

Podnikateľskú činnosť Štátna opera v roku 2014 nevykonávala z dôvodu priority výroby scénických dekorácií podľa dramaturgického plánu.

Náklady na podnikateľskú činnosť k 31. 12. 2014 predstavujú sumu 0,10 €, ide o poplatky banke za účet podnikateľskej činnosti.

Výnosy z podnikateľskej činnosti k 31. 12. 2014, vzhľadom na to, že sa v roku 2014 podnikateľská činnosť nevykonávala boli len 0,06 €. Ide o úroky z finančných prostriedkov vedených na účte podnikateľskej činnosti.

Hospodársky výsledok z podnikateľskej činnosti k 31.12.2014 predstavoval stratu v sume - 0,04 €.

6 ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE

Majetok a záväzky

Informácie o objemovo významných položkách súvahy v oblasti majetku za rok 2014 v porovnaní so stavom k 31. 12. 2013 sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

Názov	Účty	Riadok súvahy	KZ k 31.12.2013	Prírastky +	Úbytky -	Presuny + / -	KZ k 31.12.2014
Obstaranie DNM	041	009	6 630,00	5 877,05	12 507,05	0,00	0
Obstaranie DHM	042	022	170 023,71	216 219,80	301 973,69	0,00	84 269,82
Spolu			176 653,71	222 096,85	314 480,74	0,00	84 269,82

Názov	Účet	Riadok súvahy	OC k 31.12.2013	Prírastky +	Úbytky -	Presuny + / -	OC k 31. 12. 2014
Softvér	013	005	28 437,62	0	0	0	28 437,62
Drobný DNM	018	007	8 368,65	0	0	0	8 368,65
Spolu			36 806,27	0	0	0	36 806,27
Pozemky	031	012	673 997,37	0	0	0	673 997,37
Umelecké diela a zbierky	032	013	3 482,47		0	0	3 482,47
Stavby	021	015	9 495 688,45	209 053,51	6,30	0	9 704 735,66
Samostatné hnutelné veci	022	016	1 707 639,45	63 785,38	39 724,96	0	1 731 699,87
Dopravné	023	017	312 232,84	29 134,80	0	0	341 367,64
Drobný DHM	028	020	194 189,89	0	8 586,44	0	185 603,45
Spolu			12 387 230,47	139 019,45	12,60	0	12 387 230,47

Krátkodobý finančný majetok	Riadok súvahy	Hodnota v € k 31.12.2013	Prírastky +	Úbytky -	Hodnota v € k 31.12.2014
Pokladnica	86	0,57	87 598,74	87 599,31	0,00
Ceniny	87	693,40	194 864,16	194 514,36	1 043,20
Bankové účty (vrátane účtu 261)	88	1 287 455,39	4 965 661,07	5 507 637,57	745 478,89
Spolu		1 288 149,36	5 248 123,97	5 789 751,24	746 522,09

Prebytočný a neupotrebitelný majetok

V roku 2014 riaditeľ Štátnej opery vydal Rozhodnutia o neupotrebitelnosti majetku štátu v správe Štátnej opery pre majetok uvedený nasledovných tabuľkách (v členení na DHM a DIHM). Je to majetok, ktorý je morálne aj fyzicky zastaralý, jeho oprava je nerentabilná, na opravu nie sú dostupné náhradné diely (mikrofóny, equalizéry, faxy, pís.stroje, kalkulačky, nábytok ...), alebo nevyhovuje z hľadiska spoľahlivej a bezpečnej prevádzky (rôzne elektrospotrebiče, drobná elektrotechnika).

Neupotrebitelný DHM

Inv.číslo	Názov	Účtovná VC €	Zarad.	Maj. účet	Rozhodnutie o neupotreb. zo dňa
252093	Husle majstrovské Drozen1923 v Turnove /*	265,55	30.5.1905	02802.	pres.do rekviz.
2	Písací stroj Consul sivý	68,71	31.12.1913	02802.	21.11.2014
312400	Mikrofon AKG SR 450 (312400 až 312600) 3ks/487,95€	1463,85	25.4.2000	02802.	10.11.2014
394705	Digitálny pult na videomix HAMA	132,81	04.4.2005	02802.	10.11.2014
249293	Stabiliz.zdroj - transf.s plyn.reg.	240,22	03.11.1998	02802.	10.11.2014
280797	Mikrospájkovačka ERSA MIKRO ANA 60	160,99	04.11.1998	02802.	10.11.2014
12	Stroj písací Consul	82,32	03.3.1998	02802.	21.11.2014
1	Stroj písací Consul	98,59	04.3.1998	02802.	21.11.2014
147487	Stroj písací CONSUL kufríkový	83,98	04.3.1998	02802.	21.11.2014
270696	Písací stroj Gabriele TA IIO el.	285,28	04.3.1998	02802.	21.11.2014
147287	Stroj písací Consul	83,98	21.4.1987	02802.	21.11.2014
19178	Stroj písací	73,03	30.12.1978	02802.	21.11.2014
18478	Stroj písací Optima	63,07	03.2.1978	02802.	21.11.2014
239993	Stroj písací Olivetti Linea	200,82	10.5.1978	02802.	21.11.2014
8	Stroj písací Consul	91,28	12.12.1973	02802.	21.11.2014
270796	Písací stroj Gabriele 2707/96	297,23	19.12.1996	02802.	21.11.2014
52	Písací stroj Optima	84,64	01.1.1992	02802.	21.11.2014
7	Písací stroj Consul dlhý valec	68,71	31.12.1973	02802.	21.11.2014
240093	Stroj písací Olivetti	244,31	04.5.1983	02802.	21.11.2014
240393	Kalkulačka Merona	200,79	28.4.1983	02802.	21.11.2014
103386	Stroj písací Consul 2224	83,98	11.4.1986	02802.	21.11.2014
99986	Stroj písací Consul	78,67	24.1.1986	02802.	21.11.2014
148687	Stroj písací Consul typ 2224 kufrík	83,98	26.5.1987	02802.	21.11.2014
48884	Stroj písací Consul typ 2224 kufrík	83,98	23.5.1984	02802.	21.11.2014
239893	Stroj písací Olivetti Linea 98/13	230,03	17.2.1981	02802.	21.11.2014
46884	Stroj písací Consul kufríkový	78,67	17.4.1984	02802.	21.11.2014
240193	Stroj písací Olivetti Linea 98	244,31	04.5.1983	02802.	21.11.2014
241193	Kalkulačka ELKA 55	224,39	08.11.1988	02802.	21.11.2014
61	Písací stroj Optima	99,25	03.11.1976	02802.	21.11.2014
49684	Stroj písací Consul kufr. 2224	83,98	08.8.1984	02802.	21.11.2014
19679	Pís.stroj Consul kufríkový	83,98	16.11.1998	02802.	21.11.2014
6	Písací stroj Consul dlhý valec	68,71	31.12.1973	02802.	21.11.2014
211490	Kalkulačka s tlačiarňou TI-5034 (a 211390) 2ks/120,49€	240,98	09.11.1990	02802.	21.11.2014
52385	Kalkulačka elektrická MR 413	17,59	25.2.1985	02802.	21.11.2014
187588	Kalkulačka ELWRO	152,36	09.11.1988	02802.	21.11.2014
211190	Kalkulačka s tlačiarňou	120,49	09.11.1990	02802.	21.11.2014
187088	Kalkulačka Elwro	152,36	09.11.1988	02802.	21.11.2014
103586	Písací stroj Consul	83,98	03.2.1999	02802.	21.11.2014
194389	Stroj písací Consul kufríkový	83,98	14.8.1989	02802.	21.11.2014
43	Písací stroj perličkový	98,59	30.6.1974	02802.	21.11.2014
31281	Tepl vzdušný ventilátor T614	21,58	23.10.1981	02802.	21.11.2014

162687	Hodiny nástenné elektrické Weimar	146,05	12.10.1987	02802.	21.11.2014
110186	Lampa stolná	13,21	27.12.1986	02802.	21.11.2014
274/1a2	Kreslá čalúnené béžové 2ks/39,17	78,34	31.12.1973	02802.	21.11.2014
117	Masážny stroj	90,29	16.11.1998	02802.	21.11.2014
111286	Nivelačný stroj Meopta	159,33	16.11.1998	02802.	21.11.2014
168788	Stolička kožená čierna	10,29	08.12.1998	02802.	21.11.2014
17382	Stolička otočná	17,76	21.12.1998	02802.	21.11.2014
283697	Elektrický teplovzd.ventilátor l617	46,14	21.12.1998	02802.	21.11.2014
235593	Rozvádzač staveniskový USR IB	191,53	09.12.1989	02802.	21.11.2014
316/1	Skrinka nadstavovacia	23,40	30.12.1974	02802.	21.11.2014
316/2	Skrinka kombinovaná z celku 2 ks	23,40	29.10.1998	02802.	21.11.2014
26079	Objektív	96,26	02.2.1999	02802.	21.11.2014
286897	Elektron.drat.prístr. (286897až 287097)3ks/92,94€	278,82	31.12.1997	02802.	21.11.2014
301299	Pec na propan butan RH 42	149,34	14.12.1999	02802.	21.11.2014
301399	Pec na propan butan RH 42	149,34	14.12.1999	02802.	21.11.2014
328502	Stolička sivá ergonomická kolieskov	75,33	30.9.2002	02802.	21.11.2014
261995	Fax Canon	331,61	05.3.1998	02802.	2.12.2014
455308	Varná kanvica ETA	23,40	20.5.2008	75003.	21.11.2014
495409	Nástenné hodiny	5,61	30.11.2009	75003.	21.11.2014
405805	Kalkulačka CASIO	19,30	31.10.2005	75003.	21.11.2014
691811	Nástenné hodiny	11,49	30.9.2011	75003.	21.11.2014
Neupotrebiteľný DHM celkom		8646,24			

Neupotrebiteľný DHM	8646,24
/ * z toho husle majstrovské Drozen boli presunuté do REKVIZÍT	265,55

Prebytočný DHM	0,00
-----------------------	-------------

Neupotrebiteľný DIHM

Inv. číslo	Názov	Účtovná VC €	Rok . zarad.	ZC €	Rozhodnutie o neupotreb. zo dňa	Majetk. účet
000000518	Trojfázový olejový transformátor	1583,38	1978	0,00	18.11.2014	02201.
000000695	Kávovar so zmačkovačom	501,06	1986	0,00	2.12.2014	02201.
000000886	Telefax Canon	1277,88	1991	0,00	2.12.2014	02201.
000001136	Multifunkčné zariadenie HP	826,53	2003	0,00	2.12.2014	02201.
000000997	Zosil.jedn.velký rack vyrad.časť- 4 ks equalizéry/2943,675€	11774,70	1999	0,00	10.11.2014	02201.
000001014	Mikrofón kondenzátorový	1530,15	1999	0,00	10.11.2014	02201.
000001015	Mikrofón kondenzátorový	1530,15	1999	0,00	10.11.2014	02201.
000001018	Mikrofón dynamický	514,17	1999	0,00	10.11.2014	02201.
000001019	Mikrofón dynamický	514,17	1999	0,00	10.11.2014	02201.
000001020	Mikrofón dynamický	514,17	1999	0,00	10.11.2014	02201.
000001021	Mikrofón dynamický	514,17	1999	0,00	10.11.2014	02201.
000001040	Telefónna ústredňa Panasonic s prísluš.	4553,51	1999	0,00	10.11.2014	02201.
000001060	Telefax Canon B 150 EE	530,36	1999	0,00	2.12.2014	02201.
000001160	PC server IBM 220	5819,09	2003	0,00	10.11.2014	02201.
000001258	Zájazd.kamer.syst. - vyrad.časť- vyrad. 4 ks ČB monitory/29,70€	118,80	2007	6,80	10.11.2014	02201.
100084113	Stolík drevený 10ks/497,18€	4971,80	1991	0,00	2.12.2014	02202.
100000748	Skrinka horná	431,85	1989	0,00	2.12.2014	02202.
100000749	Skrinka horná	471,69	1989	0,00	2.12.2014	02202.
100000750	Skrinka horná	391,69	1989	0,00	2.12.2014	02202.

100000752	Pult predajný	758,15	1989	0,00	2.12.2014	02202.
000000702	Husle majstrovské Lupač/**	597,49	1986	0,00	pres.do rekviz.	02203.
Neupotrebitelný majetok DIHM celkom:		39724,96				

Neupotrebitelný DIHM	39724,96
/** z toho husle majstrovské Lupač boli presunuté do REKVIZÍT	597,49

Prebytočný DIHM	0,00
------------------------	-------------

V roku 2014 bolo vydané Rozhodnutie o neupotrebitelnosti aj pre majetok uvedený v nasledujúcom zozname, vyradenie z evidencie a likvidácia tohto majetku prebehla v roku 2015:

Inv. číslo	Názov	Účtovná VC €	Rok . zarad.	ZC €	Rozhodnutie o neupotreb. zo dňa	Majetk. účet
000001099	Plošina hliníková -mont.pojazdná ploš.	9941,94	2000	0,00	10.11.2014	02202.
000000558	Príves k nábytk.vožu žltý	7966,54	1983	0,00	11.9.2013	02301.
000001184	Os.auto KIA Magentis ev.č. BB 847 BP /***	25421,64	2004	0,00	10.9.2014	02301.
CELKOM		43330,12				

/*** 2. 5. 2013 bolo vydané Rozhodnutie o prebytočnosti majetku štátu pre osobný automobil KIA Magentis, strieb. metalíza ev.č.vozidla BB 847 BP, rok nadob. 2004. Keďže ponukové konanie v zmysle § 8 odst. 8 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov bolo neúspešné, riaditeľ ŠO v zmysle Zápisu z vyhodnotenia ponuky prebytočného majetku štátu zo dňa 8.9.2014 vydal 10.9.2014 Rozhodnutie o neupotrebitelnosti pre osobný automobil KIA Magentis.

Stav a vývoj pohľadávok celkom

Podrobný prehľad stavu pohľadávok k 31.12.2014 v porovnaní so stavom k 31. 12. 2013 je uvedený v nasledovných tabuľkách:

Pohľadávky	Riadok súvahy	Hodnota pohľadávok v EUR k 31. 12. 2013	Hodnota pohľadávok v EUR k 31.12. 2014
311- odberatelia	61	27 020,63	34 412,85
314 - posk.prev.predd.	64	680,93	680,93
315 – ost.pohľadávky	65	22,19	281,61
335 – pohľ.voči zamest.	70	3 893,71	4 024,57
341-Daň z príjmov	72	395,46	0
378 – Iné pohľadavy	81	214,21	178,21
Spolu		32 227,13	39 578,17

Pohľadávky podľa doby splatnosti	Hodnota v €	Hodnota v €
Pohľadávky v lehote splatnosti	4 427,43	5 028,91
Pohľadávky po lehote splatnosti	27 799,70	34 549,26
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	32 227,13	39 578,17

Pohľadávky podľa zostatkovej doby splatnosti	Hodnota v € k 31.12.2013	Hodnota v € k 31.12.2014
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	32 227,13	39 578,17
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov		
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	32 227,13	39 578,17

Stav vymáhania pohľadávok Štátnej opery ku dňu 31.12.2014

1. Štátna opera c/a Ján Badúšek INEX, Bernolákova 18, Banská Bystrica

A/ exekučné konanie EX 254/1998

/fa č. 3097/92 - 80.000.-Sk, č. 3006/93 - 27.000.-Sk, č. 3102/93 - 74.250.-Sk, č. 3022/93 - 1.069.-Sk, č.3019/93 - 1.029.-Sk, č. 3048/93 - 2.500.-Sk, a č.3094/93 - 11.581.-Sk/

- vydaný platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 30Cb 182/94 Sn dňa 9.12.1997 na sumu **6553,44 €** (197.429.-Sk) + trovy konania 248,82 € (7.496.-Sk);
- 02.04.1998 návrh na vykonanie exekúcie;
- 04.05.1999 vydané upovedomenie o začatí exekúcie;
- 25.4.2001, 21.1.2002 a 29.7.2002 urgencia exekútorovi o podanie správy o stave ex. konania;
- 12.8.2002 oznámenie súdneho exekútora o stave ex. konania
- 13.8.2002, 4.3.2004 žiadosť súdnemu exekútorovi o podanie rozsiahlejšej správy o zistení majetkových pomerov povinného;
- 19.05.2004 doručený exekučný príkaz;
- 2.1.2006 urgencia exekútora a zisťovanie stavu vykonávania ex. príkazu;
- 17.02.2006 doručené oznámenie o stave exekučného konania;
- 14.03.2006 vyjadrenie k oznámeniu zo dňa 17.02.2006;

- 27.03.2006 – upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie – postihnutím obchodného podielu spoločníka Badúšek Ján v obchodnej spoločnosti KREA s.r.o. Banská Bystrica
- 27.04.2006 – príkaz na začatie exekúcie
- 18.05.2006 – oznámenie o stave exekučného konania – zistená nemajetnosť
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 6.11.2008 – došiel návrh súdneho exekútora na zastavenie exekučného konania
- 24.02.2010 – po opakovanom dopyte na stav konania podal súdny exekútor správu, že šetrením nezistil žiadny zexekvovateľný majetok dlžníka a navrhuje podať návrh na zastavenie exekúcie

B/ exekučné konanie EX 196/2000

/úroky z omeškania z fa č. 3097/92, 3006/93, 3102/93, 3022/93, 3019/93, 30048/93, fa č. 3094/93 – vyčíslené úroky z faktúry 3097/92 a 3102/9/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica dňa 9.6.1999 priznaných **4269,25 €** (128.616,50 Sk) s 22%-ným úrokom z omeškania zo sumy 173.848,- Sk od 19. 6. 1998 do zaplataenia + trovy konania 180,97 € (5.452,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 272,19 € (8.200.- Sk);

- 04.05.2000 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 30.06.2000 došlo upovedomenie o začatí exekúcie;
- 04.01.2001, 21.1.2002 a 29.7.2002 žiadané oznámenie stavu ex. konania;
- 21.10.2002, 26.07.2004 doručená správa o stave exekučného konania
- 03.08.2004 doručený exekučný príkaz
- 20.1.2006 zisťovanie stavu exekúcie
- 06.02.2006 – urgencia súdneho exekútora
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 08.02.2010 – zistenie stavu exekučného konania

C/ exekučné konanie EX 195/2000

/vyčíslený úrok z omeškania z dlžného nájomného vo výške 298,75 € (9.000.-Sk) za prenajatý dopravný prostriedok od 21.1.1993 do 26.7.1999 + 18% úrok odo dňa 27.7.1999 až do zaplataenia + trovy konania/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 18C 188/99 dňa 11.2.2000 priznaná suma vo výške **350,33 €** (10.554.-Sk) + úrok z omeškania + trovy konania 13,94 € (420.- Sk) + trovy právneho zastúpenia 33,86 € (1.020.- Sk);
- 02.06.2000 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 07.07.2000 doručené „Upovedomenie o začatí exekúcie“
- 21.01:2002 a 29.7.2002 – urgencia exekútora;
- 21.10.2002, 26.07.2004 doručená správa o stave exekučného konania;

- 29.07.2004 žiadosť o opakované prešetrenie či je povinný zamestnaný;
- 03.08.2004 doručený exekučný príkaz;
- 20.1.2006 zisťovanie stavu exekúcie;
- 06.02.2006 – urgencia súdneho exekútora
- 3.8.2006 – došiel exekučný príkaz
- 11.8.2008 – zistenie stavu exekučného konania
- 08.02.2010 – zistenie stavu exekučného konania

2. Štátna opera c/a Milan Pohančánik, Nemčianska cesta 23, Banská Bystrica

A/ *exekučné konanie EX 1202/96*

/fa č. 3087/94 - 59.625.-Sk/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 8C 39/96 zo dňa 28.3.1996 priznaná suma **1979,19 €** (59.625.- Sk);
- 12.11.1996 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 29.03.2001 súd vydal uznesenie o zamietnutí námietok povinného, exekútor vydal exekučný príkaz na predaj hnutelných vecí;
- 20.11.2002 doručená správa súdneho exekútora o nemajetnosti povinného;
- 18.10.2005 doručený exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 01.02.2006 urgencia exekútora
- 20.02.2006 – doručené oznámenie exekútora – k zrážkam zo mzdy nedošlo
- 24.04.2006 – žiadosť zaslaná súd. exekútorovi – spraviť dotaz na Sociálnu poisťovňu
- 15.05.2006 – doručený exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 11.5.2006 – doručený exekučný príkaz na zrážky zo mzdy
- 21.10.2009 - uznesenie o zastavení exekúcie

B/ *exekučné konanie EX 475/01*

/úrok z omeškania zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk)/

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 15C 220/99 zo dňa priznaný 3%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) vo výške 970,30 Sk a 22%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) vo výške 1240,62 € (37.375,- Sk) a 22%-ný úrok zo sumy 1979,19 € (59.625,- Sk) od 16. 3. 1998 do zaplataenia + trovy konania 50,85 € (1.532,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 78,68 e (2.370.- Sk);
- 08.06.2001 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 21.01.2002 zisťovanie stavu ex. konania;
- 26.02.2002 doručená správa o stave exek. konania;
- 21.08.2002 doplnenie správy o stave exekučného konania;
- 13.10.2003 doručená výzva na vyjadrenie sa k správe o stave exekúcie;
- 17.05.2006 – súdnej exekútorke oznámená adresa zamestnávateľa povinného

- 11.5.2006 – doručení exekučný príkaz na zrážky zo mzdy
- 16.3.2010– vyčíslenie trov exekúcie

3. Štátna opera c/a EKKA spol s r. o., nám. Š Moyzesa 15, Banská Bystrica

exekučné konanie EX 843/96

- Platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1Rob 413/96 priznaná suma **9165,85 €** (276.130,25 Sk) + trovy konania 366,59 € (11.044.-Sk);
- 23.05. 2001, 21.1.2002 súdny exekútor urgovaný na oznámenie stavu ex. konania;
- 07.05.2003 doručená správa o stave konania;
- 23.09.2004 žiadosť o podanie informácie;
- 11.1.2007 – návrh na zastavenie exekučného konania;
- 14.2.2007 - uznesenie o zastavení exekúcie

4. Štátna opera c/a I a D spol. s r.o., Horná 21, Banská Bystrica

A/ exekučné konanie EX 841/96

/faktúra č. 3085/94/

- Platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1 Rob 414/96 priznaných **1663,46 €** (50.113,50.-Sk) + trovy konania 66,52 € (2.004.-Sk);
- 26.8.1996 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 16.10.2002 došla správa o stave konania - zistená nemajetnosť;
- 28.10.2002 - žiadosť súdnemu exekútorovi o ročné archivovanie spisu;
- 06.10.2003 doručená správa o stave exekučného konania;
- 23.09.2004 list Bc. Kohútovi – žiadosť o podanie informácie;
- 17.05.2006 – doručená správa o stave exekučného konania;
- 28.12.2006 - rozhodnutie o zastavení exekúcie

B/ exekučné konanie EX 402/2002

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 12C 70/98 zo dňa 8.7.1998 v spojení s doplňujúcim rozsudkom č.k. 12C 70/98 zo dňa 27.2.2002 priznaný **úrok z omeškania** od 11.10.1994 do zaplattenia + trovy konania vo výške 41,16 € (1.240.-Sk);
- 26.9.2002 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 17.09.2004 doručená správa o stave exekučného konania;
- 25.3.2008 – doručená správa o stave exekučného konania;

5. Štátna opera c/a Brza Ján, Štúrova 137, Dobrá Niva

exekučné konanie EX 902/2006

- Platobným rozkazom Okresného súdu Zvolen č.k. .1Rob 1288/97 priznaných **232,36 €** (7.000,- Sk) + úrok od 8. 2. 1996 do zaplattenia + trovy konania vo výške 18,26 € (550,- Sk) + trovy právneho zastúpenia 31,20 € (940.- Sk);
- 11.8.1998 - návrh na vykonanie exekúcie
- 30.03.2006 – návrh na vykonanie exekúcie – JUDr. Róbert Tutko
- 11.08.2006 – doručené upovedomenie o začatí exekúcie
- 30.1.2008 – urgencia stavu exekučného konania
- 19.5.2008 – vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 10.9.2010 – vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy

Exekučné konanie pokračuje.

6. Štátna opera c/a František Novák, Hronské predmestie 1056, Banská Bystrica

A/ exekučné konanie EX 1022/97-R)

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 7C 2/97 priznaných **1024,26 €** (30.857.- Sk) + úrok + trovy konania 443,47 € (13.360.-Sk);
- 3.9.1997 návrh na začatie exekučného konania;
- 23. 5. 2001, 26.7.2002, 24.1.2003, 20.2.2004 exekútor žiadaný o podanie správy;
- 01.03.2004 doručená správa o stave konania;
- 30.11.2004 doručené uznesenie OS Banská Bystrica – exekúcia vyhlásená za neprípustnú;
- 01.12.2004 odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 03.11.2004;
- 30.05.2006 – doručené opravné uznesenie;
- 26.03.2007 – žiadosť súdu o doručenie uznesenia č. k. 1Er 2344/97-34 zo dňa 02.12.2005;
- 7.12.2006 - rozhodnutie o zastavení exekúcie

B/ exekučné konanie EX 187/2003

- Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 8C 309/98 priznaných **1512,26 €** (45.560.-Sk) + úrok + trovy konania 65,06 € (1.960.- Sk) + trovy právneho zastúpenia 84,64 € (2.550.- Sk);
- 07.02.2003 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 29.07.2004 žiadosť o podanie správy o stave konania;
- 12.08.2004 doručené oznámenie o stave konania;
- 08.12.2004 doručená žiadosť o poskytnutie súčinnosti pri vykonávaní exekúcie
- 31.1.2008 – došiel exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy
- 25.2.2010 – podaná informácia o stave konania – exekúcia pokračuje

7. Štátna opera c/a Jozef Podoba, Neverice 37**exekučné konanie EX 804/2003**

- Platobným rozkazom Okresného súdu Nitra č.k. Ro 86/01 priznaných **92,94 €** (2.800,- Sk) + úrok + trovy konania 43,15 € (1.300.- Sk);
- 4. 4. 2001 vydané uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia;
- 11.2.2002 doručené upovedomenie z Okresného súdu Nitra, účet povinného bude dňa 20.2.2002 zrušený – ukončený výkon rozhodnutia;
- 13.1.2003 došlo uznesenie o zastavení výkonu rozhodnutia;
- 19.08.2003 podaný návrh na vykonanie exekúcie;
- 7.4.2005, 28.10.2005, 30.1.2008 - urgencia exekútora
- 18.2.2010 – podaná informácia o stave exekučného konania

Exekučné konanie pokračuje.

8. Štátna opera c/a SUPRAVIA, s.r.o., Zámocká 12, Bratislava**exekučné konanie EX 1914/2011**

pohľadávka zo Zmluvy o umeleckom hosťovaní zo dňa 15.06.2007 (Faktúra č. 82/2007 zo dňa 17.07.2007) **vo výške 1360,95 €** spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 1360,95 € od 28.07.2007 do zaplatenia

- Upomienka č. 1 zo dňa 29.11.2007
- Upomienka zo dňa 10.01.2008
- Predžalobná výzva zo dňa 28.01.2009
- 1.2.2010 - podaný návrh na vydanie platobného rozkazu
- 19.03.2010 – vydaný platobný rozkaz sp. zn. 25Rob/26/2010

- 12.04.2010 - podaný odpor proti platobnému rozkazu sp. zn. 25Rob/26/2010
- 26.04.2010 – vyjadrenie k odporu
- 9.2.2011 – rozsudok č. 30Cb/120/2010-40 OS Bratislava I.
- Návrh na vykonanie exekúcie č. EX 1914/2011 zo dňa 2.5.2011
- Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 25.8.2011
- Správa o priebehu exekúcie zo dňa 23.10.2014
- Súhlas so zastavením exekúcie zo dňa 13.11.2014
- Vyčíslenie trov exekúcie zo dňa 18.12.2014

Exekučné konanie pokračuje.

9. Štátna opera c/a Jozef Farkaš, Wolkerova 2, Banská Bystrica

konkurz 2K/35/2013

pohľadávka voči zamestnancovi z poskytnutej pôžičky zo sociálneho fondu prihlásená do konkurzu vedeného na Okresnom súde v Banskej Bystrici - vo výške 272,- €, ustanovený správca konkurznej podstaty JUDr. Marta Todeková, Zvolen

- Uznesenie Okresného súdu v Banskej Bystrici, č.k. 2K/35/2013-13 o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka zo dňa 11.6.2013
- Prihláška pohľadávky do konkurzu zo dňa 10.7.2013

Konkurzné konanie pokračuje

Stav a vývoj záväzkov celkom

Prehľad o stave záväzkov k 31.12.2014 v porovnaní so stavom k 31.12.2013 je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Účet	Názov účtu	Výška záväzku k 31.12.2013 v €	Výška záväzku k 31.12. 2014 v €
32101	Dodávatelia tuzemskí	19 518,74	33 223,52
32102	Dodávatelia zahraniční	0	11 850,00
32103	Dodávatelia tuzemskí po lehote splatnosti nad 1 rok	34,72	34,72
32501	Ost.záväzky-DDP	0	0
32520	Ostatné záväzky	168,93	182,94
Celkom		19 722,39	45 291,18
472	Záväzky voči sociálnemu fondu	7 150,99	7 070,14
324	Prijaté preddavky	199,16	199,16
379	Iné záväzky	2 023,14	2 386,82

331	Závazky voči zamestnancom	105 506,57	154 894,60
323	Krátkodobé rezervy	32 651,79	5 088,77
333	Ostatné záväzky voči zamestnancom	146,62	75,82
336	Zúčtovanie s orgánmi SP a ZP	90 329,38	101 892,52
341	Daň z príjmov	0	2 733,46
459	Ostatné rezervy dlhodobé	22 716,00	22 786,00
342	Ostatné priame dane	19 412,92	23 538,55
343	Daň z pridanej hodnoty	794,00	3 143,61
345	Ost.dane a poplatky	528,00	0
353	Zúčt. transferov ŠR	9 245 225,31	8 614 197,54
372	Transfery a ost. zúčt. so subj. mimo VS	24 366,39	24 366,39
Spolu:		9 551 050,27	8 962 373,38

Závazky podľa doby splatnosti	Výška v € k 31.12.2013	Výška v € k 31.12.2014
Dlhodobé záväzky /r.140/ spolu z toho	7 150,99	7 070,14
Závazky v lehote splatnosti	7 150,99	7 070,14
Závazky po lehote splatnosti		
Krátkodobé záväzky /r.151/ spolu z toho:	263 028,57	358 522,11
Závazky v lehote splatnosti	262 993,85	358 487,39
Závazky po lehote splatnosti	34,72	34,72
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	270 179,56	365 592,25

Závazky podľa zostatkovej doby splatnosti	Výška v € k 31.12.2013	Výška v € k 31.12.2014
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	263 028,57	358 522,11
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov	7 150,99	7 070,14
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	270 179,56	365 592,25

7 PERSONÁLNE OTÁZKY

ROZBOR ZAMESTNANOSTI :

Orientačný limit zamestnancov na rok 2014

216,5

Priemerný evidenčný prepočítaný stav k 31.12.2014	209
z toho - umeleckí zamestnanci	144,8
- ostatní zamestnanci	64,8
Priemerný evidenčný fyzický stav k 31.12.2014	208,7

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA ŠO :

- je usporiadaná tak, aby bola zabezpečená vysoká umelecká hodnota a proporcionálne vyrovnaný vývoj operných, spevoherných, hudobných a baletných aktivít.

Úsek riaditeľa – zabezpečuje poskytovanie informácií v zmysle platných predpisov, vnútro podnikovú kontrolnú činnosť, personálnu prácu, informatiku a samostatne vyčlenenú bezpečnosť práce, požiarnu ochranu.

Úsek umelecký – zabezpečuje práce spojené s výrobou a predvádzaním operných, tanečných, baletných, operetných, muzikálových a koncertných diel.

Úsek ekonomický – technický – zabezpečuje riadenie ekonomiky, účtovníctvo, práce a mzdy ŠO podľa platných smerníc, zákonov a noriem. Okrem toho zabezpečuje právne služby, verejné obstarávanie, správu majetku štátu, hospodársku správu, investičnú činnosť a koordináciu dopravy ŠO.

8 CIELE ORGANIZÁCIE V ROKU 2014 A PREHĽAD ICH PLNENIA

V súlade s predmetom svojej činnosti bude organizácia v roku 2014 zabezpečovať:

- 1. Rozvoj novej produkcie** – realizácia premiér 3 inscenácií vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia.

➤ Štátna opera **premiérov**o vytvorila v roku 2014 spolu päť inscenácií:

tri inscenácie v zmysle kontraktu, a to

tanečný trojtitul:

R. Sakamoto - M. Adamus

Biele sny

C. Debussy

Faunovovo popoludnie

I. Stravinskij

Svätenie jari

operu:

P. Mascagni

Priateľ Fritz

operetu:

E. Kálmán

Čardášová princezná

a dve v rámci podpory kultúrnych aktivít RO a PO

opery:

A. Dvořák

Rusalka

G. Bizet

Lovci perál.

2. **Šírenie vlastnej produkcie** – realizácia 115 predstavení, vrátane schválených aktivít v rámci podpory kultúrnych aktivít PO a RO na vlastnej scéne, na scénach mimo sídla v SR a v zahraničí, z toho min. 30 predstavení pre deti a mládež.

- V roku 2014 sme uviedli **116 hudobno - dramatických podujatí** vrátane koncertných a tanečných diel. Tieto podujatia navštívilo **31 606** návštevníkov a dosiahli sme tržby vo výške **173 050,54 €**. Deťom a mládeži sme z toho ponúkli 31 predstavení.

Tabuľka *Návštevnosť a tržby na domácej a zahraničnej scéne v roku 2012, 2013 a 2014 (bez hosťujúcich súborov)*

	počet predstavení	ponúknuté miesta	návštevnosť	návštevnosť v %	Tržby vrátane KP
2012	124	40 809	33 204	81,36 %	190 861,65 €
2013	128	41 414	35 479	85,67 %	200 001,27 €
2014	116	36 655	31 606	86,23 %	173 050,54 €

V roku 2014 Štátna opera odohrala menej predstavení v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúcich dvoch rokov, čo sa prirodzene odrazilo i na nižších tržbách divadla.

Úspechom je mimoriadna návštevnosť, ktorú sa podarilo v rámci jednotlivých predstavení dosiahnuť – rok 2014 sa stal v histórii Opery rekordným, o čom svedčí 86,23 tné naplnenie kapacity.

K nižšiemu počtu predstavení došlo v dôsledku výmeny osoby organizátora koncertného turné v Japonsku a následnej zmeny konceptu prezentovania Štátnej opery v tejto krajine. Na základe tejto skutočnosti mali naši umelci možnosť uviesť počas svojho umeleckého pobytu v januári tohto roka len jeden koncert, čo je omnoho menej, ako v predchádzajúcich rokoch.

Banskobystrický kraj patrí k tým, ktoré spomedzi ostatných slovenských regiónov disponujú najväčším podielom nezamestnanosti a tým aj slabou kúpyschopnosťou obyvateľstva. Z tohto pohľadu je pri zhoršujúcej sa ekonomickej situácii náročné dlhodobo udržať návštevnosť na prijateľnej úrovni. K problematickým aspektom patrí aj samotná geografická poloha Banskej Bystrice a jej spádových oblastí, vďaka ktorým musia návštevníci pri ceste za kultúrou prechádzať zo severne položených oblastí horskými prechodmi Šturec a Donovaly.

3. **Realizáciu opernej časti XLI. ročníka** medzinárodného letného divadelného a operného festivalu „**Zámocké hry zvolenské**“ a **XXI. ročníka** jesenného hudobného festivalu „**Banskobystrické hudobného dni**“.

- Festival **ZÁMOCKÉ HRY ZVOLENSKÉ (ZHZ)**, ktorý usporadúva Štátna opera už štyri desaťročia, má na slovenskej mape kultúrnych akcií nezastupiteľné

miesto ako jediný letný operný festival. Exkluzivitu festivalu potvrdzuje i skutočnosť, že na jednotlivé podujatia oslovujeme svetové spevácke špičky a tak dávame možnosť

domácim divákovi, ale i priaznivcom z celého Slovenska a strednej Európy pocítiť „závan svetového operného diania“.

- XXI. ročník jesenného hudobného festivalu Banskobystrické hudobné dni (BBHD) sa uskutočnil v dňoch 17. až 25. októbra 2014. Festival sa stal už neodlučiteľnou súčasťou jesenných hudobných podujatí v Banskej Bystrici. Rôznorodosťou hudobných žánrov a foriem obohacuje hudobnú kultúru mesta a jeho obyvateľov. K tomu prispieva i účasť popredných slovenských súborov a hudobných telies, či už so samostatným programom alebo v spolupráci s umelcami zo Štátnej opery.

4. Plnenie ďalších úloh nad rámec schváleného kontraktu, a to na základe priameho poverenia MK SR a pridelenia ďalších finančných zdrojov.

V roku 2014 boli Štátnej opere pridelené účelovo určené finančné prostriedky na hostovanie Štátnej opery v zahraničí, na realizáciu diel *Rusalka*, *Lovci perál* a *oslavy 55. výročia založenia Štátnej opery*. Opera A. Dvořáka *Rusalka* mala svoju premiéru dňa 14. 3. 2014 a operná inscenácia G. Bizet *Lovci perál* dňa 22. 6. 2014 ako otváracie podujatie opernej časti ZHZ. V roku 2014 si Štátna opera pripomenula 55. výročie svojho vzniku, ktoré zavŕšila *Slávnostným koncertom* dňa 25. 10. 2014. Štátna opera sa v tomto roku prezentovala v susednom Maďarsku/*Šalgotárjáne*, kde uviedla Verdiho operu *Macbeth* a Rakúsku/*Ternitz*, kde sa zbor s orchestrom predstavili s koncertným uvedením opery G. Donizetti *Maria Stuarda*.

5. Výrobu vlastných scénických a kostýmových výprav

Celkový umelecký obraz inscenácií v produkcii Štátnej opery dotvárajú kostýmové a scénické výpravy, na realizácii ktorých sa podieľajú výrobné dielne Štátnej opery. Návrhy kostýmov a scén pochádzajú často z dielne hostujúcich výtvarníkov, ktorých si k inscenačnému procesu prizývajú podľa vlastného výberu samotní režiséri. V marci uviedla Štátna opera v režijnom naštudovaní Jany Andělovej Pletichovej premiéru opery A. Dvořák: *Rusalka*, v ktorej mohli diváci na scéne od Miroslava Milfajta obdivovať kostýmy Jany Kuttnerovej. Nasledujúci mesiac sa uskutočnila premiéra tanečného trojtitulu R. Sakamoto - M. Adamus, C. Debussy, I. Stravinskij: *Biele sny* (réžia Igor Vejsada), *Faunovo popoludnie* (réžia Boris Nebyla), *Svätenie jari* (réžia Lacko Cmorej). Scéna i kostýmy všetkých troch inscenácií nesú rukopis výtvarníčky Lucie Šedivej. Záverečnou premiérou sezóny a zároveň otváracím podujatím opernej časti festivalu Zámocké hry zvolenské v júni 2014 bola inscenácia opery G. Bizet: *Lovci perál* v réžii Andrey Hlinkovej. Pod jej výtvarnú stránku sa podpísali Boris Hanečka (návrhy kostýmov) a Miriam Struhárová (návrh scény). V úvode jesenného hudobného festivalu Banskobystrické hudobné dni odznela premiéra lyrickej opery Pietro Mascagni: *Priateľ Fritz*. Režisérka diela Dana Dinková stavila po výtvarnej stránke opäť na osvedčený tvorivý tím v zložení Adriena Adamíková ako autorka kostýmov a Jaroslav Valek ako scénograf. Záver roka patril už tradične opere. Diváci sa mohli tešiť na Kálmánovú

Čardášovú princeznú, tentoraz v novom naštudovaní maďarského režiséra Imreho Halasiho, ktorý spolu so scénografom Robertom Menczelom a kostýmovou výtvarníčkou Henriette Laczó (obaja z Maďarska) vytvoril jednu z najpopulárnejších inscenácií v repertoári Štátnej opery.

6. **Sprístupňovanie kultúry všetkým vekovým kategóriám divákov, hľadanie nových alternatívnych foriem práce s publikom v záujme zvyšovania návštevnosti.**

- Štátna opera uvádza diela, ktoré oslovujú všetky vekové kategórie, znalcov operného umenia a odbornú kritiku. Popri osvedčených a divácky príťažlivých operných tituloch sa dramaturgia orientuje i na uvádzanie málo frekventovaných diel. Mnohé z nich uviedla v slovenskej premiére. Svoje miesto v dramaturgii má i pôvodná slovenská tvorba.
- Mimoriadnu pozornosť venuje i detskému divákovi. Návštevnosť podporuje rôznymi akciami (Valentín, Deň detí, Noc divadiel, Noc hudby, predvianočné a predsilvestrovské podujatia, besedy s protagonistami, rôzne súťaže zamerané na jednotlivé diela, exkurzie do zákulisia a iné).
- **Noc divadiel** je podujatím, do ktorého sa Štátna opera pravidelne zapája. 15. 11. 2015 prispela do tejto celoslovenskej akcie operetným predstavením G. Dusíka *Hrnčiarsky bál*. Toto uvedenie bolo Interaktívne orientované a pripravené špeciálne pre Noc divadiel. Dielo patrí do zlatého fondu slovenskej operetnej tvorby a v rámci Noci divadiel sa tešilo naplnenej sále Štátnej opery.
- Vzhľadom na to, že v meste Banská Bystrica je mimoriadne rozvinuté hudobné školstvo, a to od základného až po vysoké, vznikajú pravidelné príležitosti pre ich vzájomnú spoluprácu so Štátnou operou. V repertoárových predstaveniach príležitostne účinkujú deti navštevujúce miestnu ZUŠ, do tanečných predstavení pravidelne oslovuje študentov Konzervatória J. L. Bellu. Z Akadémie umení Štátna opera angažuje spevákov do operného zboru, ako i sólistov na menšie spevácke roly. Rovnako študenti katedier hudobných nástrojov participujú na predstaveniach ako orchestrálni hráči.
- Štátna opera si vytvára kontakt so študentmi stredných škôl nielen prostredníctvom ich účasti na jednotlivých predstaveniach, ale hľadá i nové formy práce, ktoré by ich motivovali k vyššiemu záujmu o žáner vážnej hudby, a tým k pravidelnejším návštevám našich podujatí.
 - Jednou z takých foriem je spolupráca s banskobystrickou strednou školou na projekte „Bystrica pre deti“, kde študentky oblečené v dobových kostýmoch sprevádzajú deti základných škôl po meste a rozprávajú im historické fakty a legendy z dejín nášho mesta. Súčasťou prehliadky mestom je aj Štátna opera. Počas zastávky pri nej sa deti dozvedia bližšie o jej histórii, ale najmä o jej podujatiach určených práve pre ne.
 - V tomto roku sme začali organizovať besedy priamo na školách, ktoré sa na predstaveniach zúčastnili. Priamou konfrontáciou hlavných protagonistov so

študentmi sme získali spätnú väzbu, ktorá bola v mnohých prípadoch podnetná a zaujímavá aj pre našu ďalšiu tvorbu.

- Nezastupiteľné miesto v rámci aktivít orientovaných na podporu diváckej návštevnosti a zainteresovaní divákov na dianí v divadle patrí Diváckej cene. Návštevníci majú možnosť zvoliť si svojich najobľúbenejších sólistov a inscenáciu, a to formou ankety, ktorá je realizovaná prostredníctvom možnosti hlasovať hlasovacím lístkom. Jeden z hlasujúcich návštevníkov je vždy pri slávnostnom vyhodnotení ankety vyžrebovaný a ocenený. Popri odmenených umelcoch Štátna opera udeľuje i ďalšiu cenu, a to svojmu **najvernejšiemu divákovi**.
 - Štátna opera dáva možnosť študentom z katedier vysokých škôl zameraných na oblasť kultúry absolvovať študentskú prax na oddelení marketingu. Počas praxe sa bližšie zoznámia s princípmi fungovania umeleckej inštitúcie, procesom tvorby marketingových a umeleckých plánov. Súčasťou praxe je aj účasť na jednotlivých predstaveniach. Často práve poznanie fungovania takejto inštitúcie zvnútra ovplyvní ich vzťah k jej produktom resp. ich motivuje k častejšej návšteve jej podujatí.
- 7. Zverejňovanie aktuálnych informácií, sledovanie monitoringu návštevnosti a predaj vstupeniek** prostredníctvom vstupenkového a rezervačného systému ORES.
- Zabezpečujeme zverejňovanie aktuálnych informácií na portáli Ministerstva kultúry SR, predaj vstupeniek prostredníctvom vstupenkového a rezervačného systému ORES a monitoring návštevnosti v tomto systéme. Ako jediní sme zrealizovali prepojenie systému ORES so systémom SOFTIP PROFIT.
- 8. Sprístupňovanie kultúry a podporu návštevnosti detí a mládeže** prostredníctvom kultúrnych poukazov.
- V roku 2014 Štátna opera prevzala od návštevníkov 6 328 kultúrnych poukazov.
- 9. Propagáciu vlastnej činnosti** – vydávanie propagačných materiálov.
- Propagácia Štátnej opery spočíva realizácii exteriérovej a interiérovej reklamy nielen v Banskej Bystrici, ale aj v iných slovenských mestách, spolupráci s rozhlasom a televíziou, organizovaní tlačových konferencií, vydávaní tlačových správ a uverejňovaní inzerátov v tlači.
Propagáciu v médiách šírimo prostredníctvom RTVS, televízie TA3, televízie Markíza a regionálnej televízie Hronka. Tieto médiá využívame na vysielanie nami vytvorených 30 sekundových televíznych a rozhlasových spotov, a to predovšetkým pri propagácii premiér a festivalov. V spolupráci s rádiom Lumen Štátna opera začala participovať na príprave pravidelného vysielania o opernom dianí v Banskej Bystrici v rozsahu 1 hod. mesačne. Dramaturgička divadla v rámci neho informuje o činnosti, programe a pripravovaných podujatiach, a to v celoslovenskom pokrytí. Zároveň sú pre

vysielanie koncipované zaujímavé príspevky z oblasti slovenského a európskeho operného sveta. Súčasťou programu sú tematické zvukové ukážky.

Vo veľkej miere používame rôzne produkty tlačenej reklamy – bulletiny k premiéram, premiérové a mesačné plagáty, informačný mesačník Suflér, propagačné karty o jednotlivých predstaveniach, bulletiny ku koncertom a iné materiály. Mesačné plagáty distribuujeme do viacerých miest na Slovensku a spolu so Suflérmi a propagačnými kartami sa využívajú nielen na informovanie návštevníkov Štátnej opery, ale aj na directmarketing.

Nezanedbateľné sú pre nás aj výstupy z tlačových konferencií a uverejňovanie tlačových správ, ktoré preberajú internetové portály (Sme, Pravda, Bystricoviny, Bystrica24, BOnline, Moja Bystrica, Opera Slovakia, Opera Dream a iné).

Veľmi dobrý ohlas má aj najnovšia forma propagácia našej Opery prostredníctvom 30 sek. reklamných spotov v prostriedkoch MHD v Banskej Bystrici.

Divákovi sme sa priblížili aj cez najpopulárnejší portál facebook.com, prostredníctvom ktorého sa môžu na nás priamo obracať s otázkami, pripomienkami a pod.

Kvantita propagačných aktivít bude aj v ďalšom období priamo závislá od finančných možností Štátnej opery.

10. Realizáciu ďalších významných kultúrnych aktivít a kultúrno-výchovnej a vzdelávacej činnosti.

- Banskobystrická Štátna opera ponúka možnosť všestranného umeleckého vyžitia divákovi nielen v Banskej Bystrici, ale aj v iných mestách Slovenska. Diváci z iných regiónov Slovenska si môžu vychutnať rôznorodú repertoárovú ponuku, ktorou sa Štátna opera snaží obohatiť rozvoj hudobnej kultúry v navštívenom meste.
- V roku 2014 hosťovala na území SR:
 - v Divadle JGT vo Zvolene
 - v Divadle J. Palárika v Trnave
 - v KaSS Prievidza
 - v Rímsko-katolíckom kostole v Nových Zámkoch
 - v SND Bratislava
 - a v Dome armády Trenčín.
- Štátna opera prispôsobuje repertoár i deťom a stredoškolskej mládeži, čím sa snaží vychovávať najmladšieho diváka k umeniu. Okrem iného pre nich uvádza skrátené verzie operných, operetných a muzikálových inscenácií doplnené o sprievodné slovo. Aktívne spolupracuje s mnohými základnými, strednými a vysokými školami.
- K vybraným operám sa tematicky snažíme pripravovať aj výstavy výtvarných diel a fotografií, ktoré sú príjemným a poučným spestrením pobytu divákov v našom divadle.
- V rámci dramaturgie myslíme aj na celospoločenské problémy ako je rasová neznášanlivosť (Gypsy roots), drogová závislosť (Biele peklo) a rôzne formy diskriminácie, extrémizmu a i. Štátna opera považuje za potrebné sa takýmto témam venovať a vyjadrovať k nim určité etické postoje, umeleckými prostriedkami sa čo najviac približovať mladému človeku, „rozprávať jeho rečou“ a vykresľovať pritom podobu extrémistického správania v jeho reálnej podobe.

- Pre odbornú verejnosť a verejnosť s hlbším záujmom o odborné stránky prípravy jednotlivých titulov Štátna opera pravidelne organizuje predpremiérové stretnutia. Deje sa tak v spolupráci so Štátnou vedeckou knižnicou v Banskej Bystrici, ktorá pre tieto účely poskytuje svoje priestory. Na prednáškach bývajú spravidla prítomní umeleckí pracovníci (najčastejšie režisér alebo choreograf) participujúci na pripravovanom diele. V roku roku 2014 sa uskutočnili tri **predpremiérové stretnutia**: k opere Rusalka, tanečnému trojtitulu Biele sny – Faunovo popoludnie - Svätenie jari a k opere Priateľ Fritz. Všetky podujatia slovom sprevádzala dramaturgička Štátnej opery Alžbeta Lukáčová, pričom prednášky boli obohatené zvukovo-obrazovými prezentáciami vo forme zostrihov rôznych naštudovaní vybraných diel premietaných prítomným. Okrem toho sme pokračovali aj v osvedčenej spolupráci s Klubom priaznivcov Štátnej opery a jej predsedom Romanom Koreňom.
V budúcnosti sa chystáme v podobných aktivitách pokračovať a dosiahnuť, aby kvalitná dramaturgia Štátnej opery rezonovala u čo najširšieho spektra divákov.

11. Prevádzku vlastného webového sídla.

- Od roku 2010 má Štátna opera sprístupnený zmodernizovaný dizajn webovej stránky.

9 HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Hlavní užívatelia výstupov Štátnej opery sú samotní diváci, školy, odborná kritika, zahraniční partneri a iné organizácie.

- diváci na bežných predstaveniach
sú hlavným užívateľom výstupov organizácie a tvoria najväčšiu časť návštevníkov
- školy (materské až vysoké)
využívajú naše výstupy na kultúrno-výchovnú činnosť detí, žiakov a študentov v rámci organizovaných predstavení
- odborná kritika
hodnotí našu činnosť po umeleckej stránke
- zahraniční partneri
spoločne uzavreté kontrakty pre spoluprácu v zahraničí
- iné organizácie
prenájom priestorov a služieb: počet celkom 9.

10 ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI

V roku 2014 bola vnútorná kontrolná činnosť vykonávaná v zmysle zákona č.502/2001 o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov poverenými zamestnancami ŠO podľa vnútornej smernice Štátnej opery.

Vonkajšie kontroly v roku 2014 :

1. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Banská Bystrica, dňa 19.06.2014 o 8,30 hod. bola vykonaná komplexná protipožiarna kontrola. Neboli zistené nedostatky.
2. Union zdravotná poisťovňa a.s. Bratislava, dňa 20.5.2014 bola vykonaná kontrola správnosti odvodu poistného na zdravotné poistenie za obdobie od 01/2007 do 03/2014.
Neboli zistené nedostatky.
3. Inšpektorát práce Banská Bystrica, Partizánska č.98, Banská Bystrica, dňa 19.9.2014 bola vykonaná kontrola dodržiavania povinnosti zamestnávateľa v oblasti doplnkového dôchodkového sporenia. Neboli zistené nedostatky.
4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Cesta k nemocnici č.1, Banská Bystrica dňa 2.12.2014 bol vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný na kontrolu dodržiavania legislatívnych ustanovení v oblasti ochrany verejného zdravia zamestnancov podľa zák. č.355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoja verejného zdravia v znení noviel a predpisov vydaných na jeho vykonanie a osobitných predpisov na ochranu zdravia zamestnancov
Neboli zistené nedostatky.

11 ZÁVER

Štátna opera v roku 2014 uviedla **premiéry troch veľkých oper, jedného tanečného trojtitulu a jednej operety**. Tie bezprostredne po uvedení zaznamenali pozitívny divácky ohlas. Prvou z nich je opera svetovej opernej literatúry *Rusalka* A. Dvořáka, ktorá má ambície prilákať divákov uprednostňujúcich výlučne len známe tituly resp. tých, čo operné predstavenia nenavštevujú vôbec. Druhý titul predstavuje tanečné dielo zložené z troch autorsky nezávislých choreografií, ktoré obohacujú repertoár divadla o žáner súčasného tanca. Dramaturgicky objavným titulom zaujímavým nielen pre priaznivcov opery je Bizetova opera *Lovci perál*, ktorá reprezentuje ďalší z programovo odvážnych krokov divadla v rámci dlhodobej dramaturgickej koncepcie. Do novej sezóny vstúpila Štátna opera v jeseň 2014 so zámerom uviesť doposiaľ na Slovensku nehraný titul. Opera P. Mascagniho *Priateľ Fritz* priniesla publiku nádhernú melodickú hudbu a atraktívnu scénickú podobu diela, ktoré má ambície prilákať operných fajnšmekrov i návštevníkov nevyhľadávajúcich ťažšie psychologické drámy. Tzv. diváckym titulom sa stala posledná premiéra v roku, opereta *Čardášová princezná* maďarského skladateľa E. Kálmána. Tá v podobe inscenovanej

maďarským tímom získala všetky predpoklady pre to, aby sa stala dlhodobo úspešným repertoárovým titulom.

Popri premiérových javiskových tituloch umelecké aktivity Štátnej opery v roku 2014 obsiahli aj **koncertnú činnosť, opernú časť** veľkého divadelného festivalu **Zámocké hry zvolenské** a jesenný festival **Banskobystrické hudobné dni**. Prvý festival sa niesol v rámci konceptu uvádzania romantických diel talianskej a francúzskej opery. Druhý bol smerovaný popularizačným a propagačným smerom v zmysle podchytenia čo najširšieho diváckeho spektra. Obohatením programu divadla boli doplňujúce podujatia, ako výstavy, odborné prednášky a pod. Pomyselným medzníkom v existencii banskobystrickej opernej scény sa stal **Slávnostný koncert pri príležitosti 55. výročia jej založenia**, ktorým vstúpila Štátna opera do ďalšieho obdobia svojej činnosti.

Štátna opera sa v sledovanom období prezentovala aj v zahraničí: v januári a v júli uskutočnili sólisti **koncertné vystúpenia v Japonsku**, v máji hosťovala Opera **v Šalgotarjáne** (Maďarsko), kde sa predstavila s Verdiho operou *Macbeth*, v októbri uviedli vo **Viedni** traja sólisti spolu s klavírnym sprievodom komorný koncert *V čarovnej ríši tónov* zorganizovaný Rakúsko-slovenským kultúrnym spolkom a v novembri sme sa na základe dlhoročnej spolupráce so Spolkom Amici del Belcanto z Rakúska prezentovali **v Ternitzi** s koncertným uvedením opery G. Donizetti *Maria Stuarda*.

V hodnotenom roku 2014 sme síce v porovnaní s rokmi 2012 a 2013 odohrali **nižší počet predstavení**, čo sa **premietlo aj do výšky nadobudnutých tržieb**, napriek tomu sme však **dosiahli doposiaľ neprekonanú návštevnosť vo výške 86,23 %**. Pokles počtu podujatí ako aj tržieb boli ovplyvnené zmenou organizátora japonských turné. V júli 2013 sme zavřšili pätnásťročnú spoluprácu s doterajším usporiadateľom p. Hasegawom. Kontinuitu umeleckých hosťovaní v tejto krajine sa nám však podarilo zachovať vďaka novému organizátorovi. Zatiaľ však ide o rozbiehajúcu sa spoluprácu, ktorá bola zahájená v januári 2014 zorganizovaním jedného koncertu v meste Jokohama a pokračovala v júli tohto roku. Perspektívne sa od nej očakáva zvýšený počet koncertov v podaní umelcov zo Štátnej opery, a to počas letného turné.

Veríme, že v budúcom období sa podarí začať a dokončiť Komplexnú rekonštrukciu Štátnej opery v plne naplánovanom rozsahu, čím sa zlepšia podmienky jednak pre zamestnancov a v neposlednom rade aj pre divákov.

Verejná práca KOMPLEXNÁ REKONŠTRUKCIA ŠTÁTNEJ OPERY V BANSKEJ BYSTRICI bola zaradená do Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2012 až 2014. V septembri 2011 bola verejná práca posúdená štátnou expertízou (Protokol o vykonaní štátnej expertízy č. 10 / 2011). V predpokladanom termíne v rokoch 2012 - 2014 nebola táto verejná práca zatiaľ realizovaná. Na realizáciu „Komplexnej rekonštrukcie Štátnej opery v Banskej Bystrici“ neboli v predchádzajúcich rokoch kompletne schválené a pridelené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na vyfinancovanie celej verejnej práce.

Pre nedostatok financií sa nám nepodarilo vyriešiť: fluktuáciu zamestnancov z dôvodu nízkeho finančného ohodnotenia a personálne doplnenie chýbajúcich umeleckých zamestnancov.

Dúfame, že situácia na trhu práce v našom regióne sa bude vyvíjať pozitívne, čo napomôže k zvýšeniu návštevnosti a tým aj hospodárskeho výsledku.

Dianie na hudobnej divadelnej scéne na Slovensku za sezónu 2013/2014 rekapituluje internetový portál „Opera Slovakia“, ktorá po tretíkrát pripravila „Anketu opernej kritiky“. Hlasovalo v nej šesť slovenských operných kritikov a publicistov: Mária Glocková, Michaela Mojžišová, Lýdia Urbančíková, Vladimír Blaho, Jozef Červenka a Pavel Unger.

Pri výbere udeľovali svoje hlasy inscenáciám, koncertom a jednotlivým umeleckým osobnostiam v rôznych kategóriách. Štátna opera bola tentokrát ocenená v kategórii:

Udalosť sezóny na Slovensku

v ktorej získala **3. miesto za Opernú časť Zámocké hry zvolenské 2014.**

V Banskej Bystrici 27.2.2015

PhDr. Rudolf Hromada
riaditeľ Štátnej opery